

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Sestdiena, 1996. gada 3. augusts

● Nr. 57 (6678)

VIETĒJĀS ZIŅAS

Izglītības un zinātnes ministrija mēģina rast kompromisu Aglonas internātgimnāzijas lietā

Pagājušajā piektdienā pie izglītības un zinātnes ministra M. Grīnblata bija tikšanās pašas ministrijas nepārdomāti sarežģītajā Aglonas internātgimnāzijas lietā. Bija ieradušies visu ieinteresēto pušu pārstāvji, tas ir, no Preiļu rajona padomes, skolu valdes un Aglonas internātgimnāzijas, kā arī no Aglonas bazilikas.

Rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns pastāstīja, ka no Izglītības un zinātnes ministrijas tas esot bijis mēģinājums radušos asumus mikstināt, rast kompromisu.

Rajona padome vēlreiz iepazīstināja ar savu viedokli — padome neslēgs internātgimnāziju, jo ir gan par vēlu, gan svarīgi arī tas, ka padomei nav līdzekļu, kas nepieciešami mācību iestādes slēgšanai.

Toties Aglonas bazilika nav ielaidusies nekādās diskusijās, nemaz nerunājot par kompromisa meklējumiem, bet pieprasījuši ministriju pildīt savus rīkojumus un Ministru kabineta lēmumus.

Izglītības un zinātnes valsts ministrs Māris Grīnblats pateicās par abu pušu izteiktajiem viedokļiem, kā arī apsollījis situāciju labi pārdomāt, bet par secinājumiem paziņot vēlāk.

L.Kirillova

Norden Preiļos

Aizsākumi biedrībai Norden meklējami jau šī gadsimta pirmajā pusē, kad to 1919. gadā nodibināja Zviedrijā, Norvēģijā, Dānijā. Pēc dažiem gadiem pievienojās arī Somija, Islande un trīs autonomi pārvaldītas salas — Grenlande, Olande un Fāreru salas.

1990. gadā Norden tika izveidots Igaunijā, bet kopš 1991. gada 4. oktobra biedrība ir arī Latvijā. Savukārt, Lietuvā Norden sāka veidot tikai 1993. gada vasarā.

Biedrība apvieno sevī individuālos biedrus, organizācijas, skolas un bibliotēkas. Ziemeļvalstīs Norden bauda plašu atbalstu, tajā skaitā arī finansiālo. Sakarā ar to, ka pie mums biedrība ir jaunums, daudzi vēl neizprot tās nozīmi mūsdienu sabiedrībā.

Galvenās sadarbības iespējas ir kultūra, vides aizsardzība, pilsētu un citu apdzīvotu vietu sadraudzības kontakti, jauniešu sakari un kopīgas darba un atpūtas nometnes. Tāda bija arī, piemēram, šī gada jūnija beigās Cēsīs notikusi nometne. Visbeidzot tās ir lielas iespējas veidot personīgus kontaktus ar Ziemeļvalstu iedzīvotājiem.

Sabiedriskā organizācija Norden Preiļos izveidota pavisam nesen. Par tās prezidentu ievēlta Inese Kursīte. Biedrībā izveidota jauniešu sekcija, kuru vada šo rindu autore un biedrības preses sekretāre Ilze Pastore.

Gribu pastāstīt par biedrības Norden plānotajām aktivitātēm Preiļos vēl šogad un arī nākamajā gadā. Vēl šovasar paredzēta tūriāde pa Latgali. Oktobrī un novembrī būs Dānijas dienas Preiļos, kas ietvers sevī dažādas izstādes, konkursus, viktorīnas, kursus, videomateriālus.

Nākamā gada pavasarī Preiļos paredzētas Somijas un Zviedrijas dienas, bet vasarā seminārs «Somijas un Latvijas vecniecība».

Ja tas jūs ir ieinteresējis, nāciet! Sīkāku informāciju var gūt rajona bibliotēkas metodiskajā kabinetā vai arī pie mūsu prezidentes Ineses Kursītes.

Ilze Pastore

Sakopsim savas mājas, tātad sakopsim arī savu zemi

♦ Jau bija vasaras sākums, kad rajona padome apstiprināja nolikumu konkursam «Sakoptākais Preiļu rajona pagasts un sakoptākā sēta pagastā» un «Sakoptākā pilsēta Preiļu rajonā un sakoptākā māja pilsētā». Tāds konkurss bija vajadzīgs, to teica daudzi pilsētu un pagastu iedzīvotāji. Radās stimulis sasparoties, novākt grūžus un netīrumus, kas vienā otrā vietā bija krājušies vairākus gadus (konkursa rezultāti šodien publicēti «Novadnieka» ielikumā «Rajona Padomē» 2. un 3. lpp).

Konkursā «Sakoptākais pagasts» Latgales novadā tika izvēlēts un jau 24. jūlijā komisijai sevi rādīja Aizkalnes pagasts.

«Soka strodi dzīdodami,
Kas tur atbrauc — zeme reib?
Atbrauc skates komiseja
Nu maleņu maleņom.
Pi vōrtim pībraukusi
Sauc priekšņiku vōrtus viert.»

Šādi zonālās skates vērtēšanas komisiju pie Aizkalnes pagasta padomes mājas sagaidīja vietējās dziedošās sievas. No pamatskolas mazpulcēniem atbraucējiem tika kupli ziedu pušķi, un komisija jau varēja ķerties pie darba — vispirms iepazīties ar dokumentāciju.

Sīki un smalki visu pēc nolikuma, tā komisija vērtēja pagasta saimniecisko darbību, demogrāfisko situāciju, stāvokli kultūrā un izglītībā. Šķiet, ka uzzinātais viņus iespaidoja, jo aizkalnieši lika komisijai priekšā tādas materiālu kaudzes, ka būtu vajadzīgas vairākas stundas, lai visu izšķīrstītu.

Arī tālākais maršruts bija labi sagatavots. Vispirms komisija iegriezās «Bitītēs», kur sakoptās un skaistās mājas saimnieks Jānis Ludāns (viņš arī ciemata policijas inspektors) ar ģimēni cienāja viesus ar svaigu un smaržīgu medu.

«Ozolu» māju saimniece Zinaida Anspoka rādīja savus lepnos kviešu laukus un meliorācijas sistēmu. Komisijai radās labs iespaids. Un citādi nemaz nevarēja būt, jo Zinaida taču ir agronome, bet vīrs — diplomēts meliorators.

«Ozoliņos», kur saimnieko Aloizs Ziemeļis, apskatīja rudzu, miežu, auzu tīrumus un kartupeļu stādījumus. Pagasta lauksaimniecības konsultante Lidija Kažemāka uzsvēra, ka zemnieki arvien nopietnāk gādā par to, lai zemē kaisītu labu, kvalitatīvu šķirnes sēklu. Daudzi vairs neuzskata par lielu greznību arī sējumu miglošanu.

Diemžēl, kādu karoti darvas medus mucā, kā saka, iemeta agroservisa «Aizkalne» un kaltes, kur saimnieko L.Spūlis, nesakoptā apkārtnē. Viena lieta ir tas, ka ar tehnikas palīdzību sniegšanu neiet tik labi,

«Ozolu» māju saimniece Zinaida Anspoka komisijai rādīja savus lepnos kviešu laukus.

«Bitītēs» viesi cienājās ar svaigu un smaržīgu medu.

kā gribēts. Bet pa visam kas cits — nevēlēšanās ņemt rokā izkapti slinkuma, «aizņemtības» vai kā cita dēļ. Skumji, jo pagasts varēja par to saņemt kādu punktu vairāk.

Aizkalnes pamatskola, aptieka, Bleidenes kapsēta, baznīca, muzejs un parks patiešām priecēja acis. Un mēs taču zinām, ka tā nav izrādīšanās — tā Aizkalnē ir vienmēr.

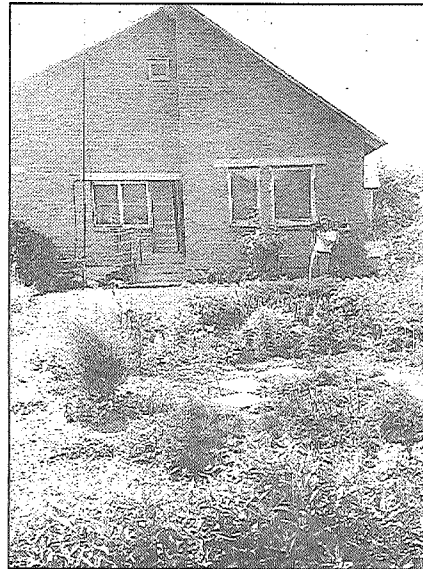
Artūra Želva zemnieku saimniecību skates komisija izlozēja no deviņām citām. Saimnieks gan nebija mājās, jo beidzot iestājies siena laiks un viņš steidz gādāt lopbarību. Viesi ar patiku noskatījās uz sakoptajām mājām, tīrajiem laukiem un ducīgajiem buļļukiem, kuri snaikstīja galvas atvērtajās kūts durvīs. Ko tur teikt, kārtīga saimniecība, kur atliek laika ne tikai lauku darbiem, bet arī puķēm.

Jāņa Teilāna zemnieku saimniecība «Raipole» bija pēdējais pieturas punkts vairākas stundas ilgajā maršrutā. Lepnie staļļi ar dakstiņu jumtiem, dzīvojamās mājas, manēža, plašie diķi tā vien vējoja pretī ar Latgales laukiem netipisku pamatīgu un vērienu. Ne velti «Raipole» pagājušajā gadā bija konkursa «Sējējs» laureātu vidū.

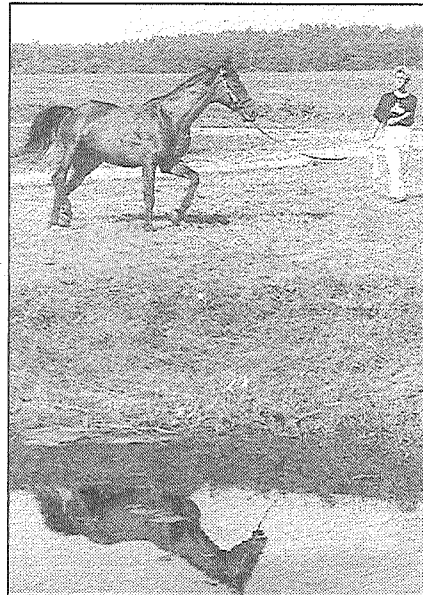
Kad zirgu sporta entuziasts no triju gadu vecuma, bet tagad treneris Ēriks Kirkenšteins aicināja izvest no staļļiem brūnos, melnos un sirmos brašūlus, pat Juris Tučs — Viļānu pilsētas domes priekšsēdētājs un komisijas loceklis nenoturējās neiesēdies seglos. Latgaliešiem zirgs no laika gala ir bijis ne tikai palīgs, bet arī lepnums.

Skates komisija apspriedās. Bet rezultāti būs zināmi vēlāk, kad svaru kausos varēs ielikt arī citos rajonos redzēto. Cerēsim, ka aizkalnieši būs labāko vidū.

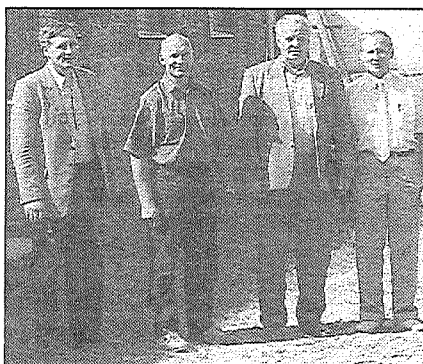
L.Kirillova
J.Silicka
foto

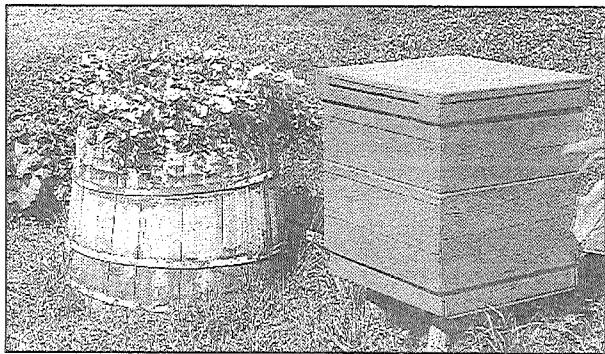
Šīs sakoptās un skaistās mājas saimnieks ir Jānis Ludāns.

Latgaliešiem zirgs no laika gala ir bijis ne tikai palīgs, bet arī lepnums.

Komisijas sastāvā bija (no kreisās) Mākoņkalna pagasta padomes priekšsēdētājs Staņislavs Šķesters, Viļānu pilsētas domes priekšsēdētājs Juris Tučs, Viļānu selekcijas stacijas priekšnieks Leopolds Zunda un Daugavpils zemnieku konsultāciju centra vadītājs Viktors Kalāns.

Pie Artura Želva mājām.

Kā starts, tā personīgais rekords!

Tikai vienu dienu pabijuši mājās, spēcīgākie vidējās un vecākās vecuma grupas SK «Cerība» vieglatlētāji devās uz Valmieru. Tur notika Latvijas jaunatnes meistarsacīkstes.

Sacensības bija individuālas, tāpēc arī dalībnieku skaits nav tik liels kā skolēnu sporta spēlēs, taču kvalitatīvāks gan. Kā nekā te tika atlasīti jaunie sportisti valsts izlasē Baltijas kausa sacensībās gan 1981. gada, gan 1979. gada dzimušiem.

Lieki nevelkot garumā jāsaka, mūsu valsti Tallinā (1981. g. dz.) pārstāvēs Galēnu skolotāja Evita Erte. Viņa Valmierā uzvarēja vidējā grupā 2 km soļošanā ar rezultātu 9 min. 46,11 sek. Turpmāk skaidrības labad jāprecizē — Latvijā šogad vidējā grupā sacensības kopā startē 1980. — 81. g. dzimušie jaunieši. Tāpēc atlase izraisa diezgan daudzas iebildes un ne vienmēr tā bija objektīva. Taču ne jau vieglas dzīves dēļ tiek apvienoti dažāda vecuma sportisti.

Vēl ziemā izlases kandidātu pulkā bija arī trissolļēcējs no Preiļu 1. vidusskolas Jānis Bernāns. Taču vasaras startos viņš nespēja būtiski uzlabot savus rezultātus, vairāk gan traumas nekā sliktas trenēšanās dēļ, un uz Valmieru pat neaizbrauca. Toties negaidīti tuvu izlases kandidātu pulkam nokļuva viņa skolabiedrs Intars Salenieks.

Intars, tagad jau Preiļu ģimnāzijas audzēknis, 800 m distancē noskrēja 2 min. 08,51 sek. un finišēja pietais, bet 400 m skrējienā bija septītais. Ja puisis nopietni trenēties, tad vismaz abu Preiļu skolu direktoru Alda Adamoviča un Jāņa Eglīša savulaik šīs distancēs sasniegtos rekordus noteikti labos, un nekur tālu tā valsts jaunatnes izlase arī no viņa neizbēgēs.

Vispār jāsaka, gandrīz katrs

mūsējo starts atnesa personīgos rekordus. Protams, palīdzēja teicamais Jāņa Daliņa stadions, labie laika apstākļi un nopietnā konkurence, taču ne tikai tas. Seši mūsu jaunie, t.i. puse no komandas, jau izbaudījuši lauku sporta spēļu pacilājošo atmosfēru, tagad ir īsti komandas līderi. Pēc teicamā starta Ozolniekos radītā emocionālā pacēluma viņi ir ieguvuši ticību savām spējām un tas vienkārši nevar neatspoguļoties arī rezultātos. Guntars Panteļejevs izcīnīja divas ļoti pārliecinošas uzvaras 1500 m kavēkļu skrējienā — 4 min. 45,09 sek. un 3000 m — 9 min. 25,02 sek.

Kāpēc tad nav izlasē? Guntars ir dzimis 1980. gadā un lai «atlasītos» viņam vajadzēja skriet kopā ar 1978. — 79. gada dzimušiem, ārpus konkursa protams. Izlēmām, ka skrīsim ar sava vecuma grupu, t.i. paņemsim zili rokā, nekā potenciālo medni kokā, t.i. startu izlasē.

Daudzsolīši personīgie rekordi abām Preiļu meitenēm, Laimai Melderei 400 m distancē — 1 min. 04,69 sek., 800 m distancē — 2 min. 30,39 sek. un Evai Petrānei 800 m distancē — 2 min. 33,94 sek., 1500 m distancē — 5 min. 20,39 sek. Šie rezultāti viņām ļāva ierindoties pirmajā sešniekā un, galvenais, gūt atziņu, ka arī godalgotās vietas vairs nešķiet tik neaizsniidzami tālu.

Mūsu labākie skolu sprinteri Raivis Bekešs un Aleksejs Kazenko pieaugušo sacīkstēs vēl nav sevi pārbaudījuši un nopietnu startu trūkums, lika sevi manīt arī Valmierā. Bet puisī var izauzt par augstas klases vieglatlētājiem, ja vien viņi paši par tādām vēlēšies kļūt. Šoreiz Aleksejam 100 m — 12,28 sek. un 5. vieta, Raivim — 12,37 sek. deva 7. vietu. Pārejot nākošgad uz vecāko grupu ar savām dotībām būs par maz, ne-

pieciešams rūpīgs un pārdomāts darbs treniņos.

Ja par treniņiem tad te nav līdzīgu Līvānu 2. vidusskolas skolniecei Svetlanai Paškovai, kura sekmīgi spēj apvienot gan vieglatlētikas, gan basketbola nodarbibas un arī Ozolniekos paspēja startēt abos sporta veidos. Valmierā Svetlana ierindojās 6. vietā 300 m barjerskrējienā — 53,68 sek. un 7. vietā 400 m «gludajā» distancē — 1 min. 04,81 sek.

Līvānu 1. vidusskolas skolniecei Ilzei Vindelei arī savs rekords šoreiz diska mešanā — 21 m 52 cm un 4. vieta. Tikpat «nepieklājīgi» tālu no konkurentiem kā Guntars Panteļejevs garajās distancēs, saviem sāncensiem neaizsniidzams, vecākajā vecuma grupā diska mešanā ir Jānis Brakovskis. Valmierā šo rīku (1,5 kg) viņš aizraidīja 48 m 60 cm tālu, kad pārējie cīnījās ap 40 m līniju.

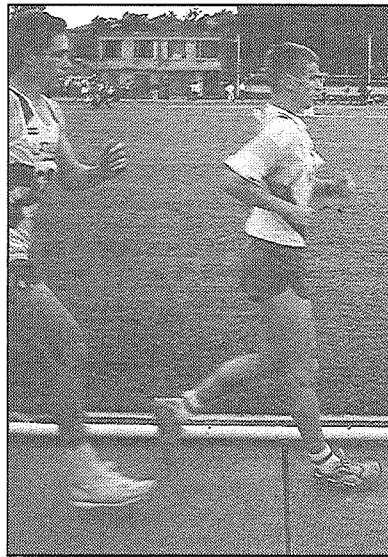
Viņš, protams, pārstāvēja Latvijas izlasi 1979. gada dzimušiem Baltijas kausā, kas notika Rīgā. Tāpat kā Antra Upeniece 3 km soļošanā, kura Valmierā šo distancē nosloja 15 min. 11,56 sek. un izcīnīja 3. vietu, bet bija otrā labākā no 1979. gada dzimušajām jaunietēm.

Uzziņai: katrā disciplīnā Latviju, Lietuvu un Igauniju pārstāvēs divi sportisti un nekādi individuālie startēt gribētāji pielaisti netiek.

Šinī grupā pēc ziemas posma sacensībām stabils kandidāts bija arī Viktors Haritonovs trissolļēkšanā, bet tad trauma pēc traumas un vismaz izlases līmenī šogad startēt nesanāks. Arvien drošāk valsts spēcīgāko šī vecuma gargabalnieku sabiedrībā iejūtas aglonietis Andis Pušņakovs. Šoreiz Andis palika tikai pussolīti no medaļām 3000 un 5000 m skrējienā, ierindojoties abās distancēs 4. vietā.

Fotomirkļi, atsaucot atmiņā mazo Olimpiādi Ozolniekos

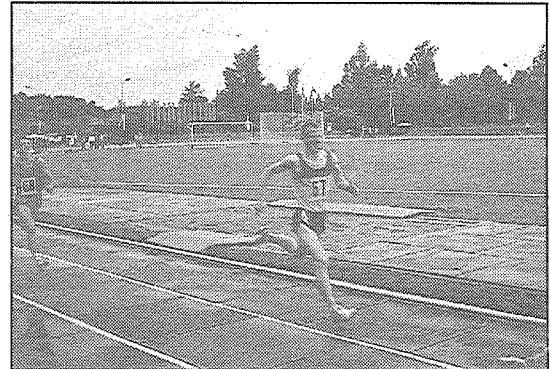
Lauku sporta spēles ir un paliek lauku sportistu mazā Olimpiādē. Tā svētku gaisotne, kas valda šīs sacensībās, nav ne ar ko salīdzināma.

Tagad, kad mēs visi divas nedēļas esam dzīvojuši līdzīgi mūsu sportistu veiksmēm un nedienām Atlantā un jūtamies mazliet saguruši tikai no skatīšanās vien, atgriezīsimies jūlija vieglatlētikas norisēs, kur piedalījušies mūsu rajona sportisti. Un vispirms jau Ozolniekos, jo tas, ko paveica mūsu rajona vieglatlētikas izlase, izcīnot 3. vietu, nenoliedzami ieies rajona sporta vēsturē.

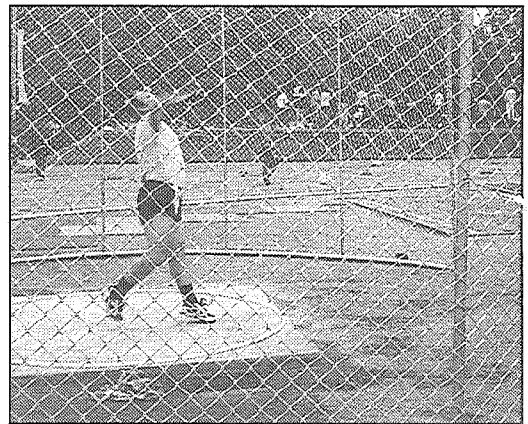
Aigars Salenieks un Vjačeslavs Grigorjevs līdz pusdistancēi vēl turas kopā. Tad Aigars strauji kāpināja tempu un uzvarēja vairāk nekā pārliecināti.

Preti sudraba medaļai traucās Ivars Zelčiņš 1500 m distancē finišā. Tieši sekundi viņam zaudēja komandas biedrs Andrejs Bondarevs un nepelnīja bronzas godalgu.

Guntaram Panteļejevam tas bija pirmais starts šķēršļu skrējienā viņa sporta gaitās. 8. vieta viru konkurencē — vairāk nekā «labi»!

Tikai sprīža tiesa pietrūka Jānim Masānam līdz bronzas godalgai diska mešanas sektorā. Par veiksmes trūkumu gan nevarēja sūroties, jo savukārt lodes grūšanā Jānis, izcīnot sudraba medaļu, apsteidza savu sāncensi tikai par 7 cm.

Komandas «jaunie» (no labās) — Jānis Brakovskis, Andrejs Bondarevs, Juris Iļjins un Guntars Panteļejevs. Vai viņi spēš spordināt Preiļu vieglatlētu slavu nākotnē? Laiks rādīs.

«Cerības» jaunās zvaigznes startē Valbo, Tallinā, Rīgā

Jau vairākus gadus labākajiem jaunatnes vieglatlētājiem, kuri veiksmīgi startējuši valsts jaunatnes izlasēs, tiek dota izdevība piedalīties plašās starptautiskās sacensībās Zviedrijas pilsētā Valbo.

Šogad tas tika piedāvāts Jurim Iļjinam un viņš to arī izmantoja. Kamēr mūsu jaunie, bet kā lasījāt nebūt ne «zaļie» vieglatlētāji ar panākumiem cīnījās Valmieras stadionā, Juris lēca trissoli «Valbo - 96» vieglatlētikas spēlēs un darīja to ne mazāk meistarīgi, sasniedzot jaunu šo sacensību rekordu — 14 m 70 cm.

Vai un kurus no mūsu sporta klubā vieglatlētājiem aicinās uz šo festivālu Zviedrijā nākošgad, bija atkarīgs arī no startiem šī gada Baltijas kausos. Tallinā (1981. g. dzim.

grupā) Evita Erte izcīnīja 3. vietu 2 km soļošanā aiz abām Lietuvas komandas dalībniecēm. Starp citu, uzvarēja Ļena Launikonīte no Birstonas, kurai pieder arī Preiļu balvu izcīņas sacensību rekords.

Rīgā sacentās 1979. gada dzimušo jauniešu Baltijas valstu izlases. Viņiem vienlaicīgi tās bija arī atlases sacensības mačam ar Somiju. Pirmie trīs katrā disciplīnā tieši šodien un tepat Rīgā sacentīsies ar trim somu vienādžiem. Uzreiz jāsaka, ka gan Antra Upeniece, gan arī Jānis Brakovskis ir iekļuvuši Baltijas valstu izlasē. Neņemot apgalvot, ka mans aicinājums laikraksta slejās Antrai trenēties dūšīgāk, lai noturētos valsts izlasē, ir palīdzējis, bet fakts ir tāds, ka Antra ar katru

startu ir uzlabojusi savu sniegumu. Rīgā viņa 3 km soļoja 14 min. 43,2 sek. un izcīnīja 3. vietu. Tagad paskatīsimies cik ātri soļo somu jaunietes.

Jānis Brakovskis Rīgā bezdroti tika pie nopietniem sāncensiem. Čiņa diska mešanas sektorā ritēja ļoti spraigi, par ko liecina arī sasniegto rezultātu blīvums. Labākais lietuvietis spēja raidīt disku 50 m 62 cm tālu, uz ko Jānis atbildēja ar 50 m 20 cm (pirmo reizi pāri šai robežai). Pēdējā mēģinājumā arī labākais Igaunijas jauniešs lika krietni satrūkties, tomēr «tikai» 50 m 08 cm. Jo interesantāk būs mačā ar Somiju.

Bet par šiem mačiem lasiet augsta vieglatlētikas apskatā.

No Pētera Zelčiņa atceres sacensībām atgriezoties

Lai cik saspringts būtu sacensību kalendārs vasarā, ir sacensības jūlijā, kur piedalīties ir svēta lieta ikvienam jaunajam soļotājam. Tās ir mūsu novadnieka, soļotāja olimpiete Pētera Zelčiņa piemiņas sacensības Jēkabpilī.

Tas bija vīrs, kurš stāvēja kūmās mūsu rudens soļotāju sacensībām Preiļos. Tas bija vīrs, kurš priecājās par sava Latgales novada soļotāju panākumiem un juta līdzīgi mūsu neveiksmju brīžos. Zēl, ka sacensību organizatoriem, jēkabpiliešiem, neizdodas savākt kuplāku dalībnieku pulku, atceroties soļotāju, kurš starp citu kara laikā Līvānu stadionā ir soļojis ātrāk par oficiālo pasaules rekordu. Nu līvānietis Vjačeslavs

Grigorjevs izcīnīja galveno balvu pamatdisciplīnā — 10 km soļojumā ar teicamu personīgo rekordu — 44 min. 46,2 sek.

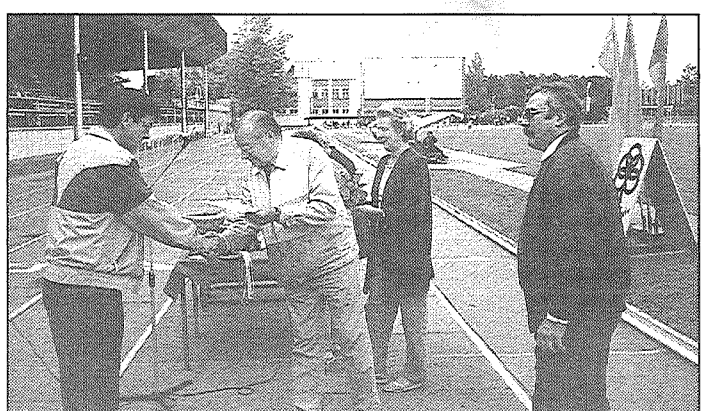
Iepriecināja arī Galēnu pamatskolas skolotāja Jāņa Upenieka trenētie zēni jaunākajā grupā un Vārkavas vidusskolas skolotāja Staņislava Stankeviča uz šīm sacensībām atvestās meitenes. Arturs Onužans no Galēniem uzvarēja 3 km distancē ar rezultātu 17 min. 12,8 sek., bet vārkaviete Līga Stankeviča izcīnīja 3. vietu 2 km soļojumā — 12 min. 24,4 sek. Novēlēsim viņiem, lai šie pirmie panākumi kalpo kā tramplīns viņu turpmākajās sporta gaitās un viņi neaizmirstu sacensības, kas deva šo ceļamazi.

Mārite Kozlovskā — Eiropas veterānu vicečempione!

Zviedrijas pilsētā Malmē līvāniete Mārite Kozlovskā aizlecot tālumā 5 m 05 cm izcīnīja sudraba medaļu savā vecuma grupā.

Pēdējo gadu labākā rajona sportiste nu sevi apliecinājusi arī augstākā līmeņa sacensībās. Plašāk par šo sasniegumu lasiet «Novadnieka» nākamajā numurā.

Lappusi sagatavoja sporta kluba «Cerība» vieglatlētikas nodaļas vecākais treneris Jāzeps Lazdāns. Vjačeslava Grigorjeva foto.

Un visbeidzot visi punkti ir saskaitīti, un... LSB «Vārpa» priekšsēdētājs Imants Ramuts apsveic Preiļu rajona pārstāvi (šo rindu autoru) ar izcīnīto 3. vietu komandu vērtējumā.

Televīzijas programma no 3. līdz 9. augustam

Sestdiena, 3. augusts

Latvijas TV I

12.00 IV starptautiskais konkurss «Mini mis-96».
15.55 XXVI vasaras olimpiskās spēles. Smaiļošana un kanoe airēšana.
10.05 Ekrāns bērniem. «Reiz runācis Renārs».
19.25 «Labības laukos». Anglijas populārā zinātniska filma no cikla «Izdziņošana».
19.55 Anglijas kinokomēdija «Plikpauris». 4. sērija.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
20.55 Prezidenta laiks.
21.10 Dokumentālā filma «Merilīna. Leģendas portrets».
22.05 Mūzika atpūtai.
22.35 XXVI vasaras olimpiskās spēles. Fināls spēle futbolā vīriešiem. Vieglatlētika. Fināls spēle basketbolā vīriešiem.

Latvijas TV II

8.30 – 11.00 Picca TV.
11.00 Vai tu zini?
11.30 Kristietība šodien.
15.15 Latvijas bābtistu draudžu IV dziesmu svētki.
16.25 TV veikals.
16.55 Perspektīva. Gaismas izmantošana informātikā.
17.25 E iela. 435. un 436. sērija.
18.15 Folkloras programma «Klētis».
18.45 Paradīzes pludmale. 166. sērija.
19.10 Telekompānija LTS.
19.45 Ziņas (krievu val.).
19.55 Latloto.
20.05 E iela. 437. sērija.
20.30 Panorāma.
20.55 NTV-5.
21.20 XXVI vasaras olimpiskās spēles. Fināls spēle volejbolā sievietēm.

Krievijas sabiedriskā televīzija

9.15 Nepalaid garām!
9.45 Rīta pasta.
10.20 Padomi kulinārijā.
10.40 Brīnišķīgā Maskava. 1. filma.
11.10 Olimpiskās spēles Atlantā. Fināls spēle tenisā vīriešiem. Sinhronā peldēšana. Fināls spēle lauka hokejā vīriešiem. Bokss.
14.00 Ziņas.
14.30 Čigānu dziesmas.
15.00 Dzīvnieku pasaulē.
15.40 Multiplikācijas filma «Dzīvnieku olimpiāde».
17.25 Olimpiskās spēles Atlantā.
18.15 Mākslas filma «Septiņi veči un viena meitene».
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.40 Detektīvaģentūra «Mēnesgaisma». Seriāls.
21.45 Olimpiskās spēles Atlantā.

Svētdiena, 4. augusts

Latvijas TV I

7.05 XXVI vasaras olimpiskās spēles.
8.15 Hameleonu rotaļas. 247., 248. un 249. sērija.
9.25 Kino jums.
9.55 Multiplikācijas filma «Suns Funs un vējš».
15.55 XXVI vasaras olimpiskās spēles.
18.20 Efeja. 15. sērija.
19.10 Multiplikācijas filma «Sarkanās kurpītes».
19.20 Mākslas filma «Dzūlija – viss mūžs». 2. sērijas 1. daļa.
20.30 Panorāma.
20.55 Baleta miniatūra.
21.20 XXVI vasaras olimpiskās spēles.

spēles. Fināls spēle volejbolā vīriešiem. Fināls spēle basketbolā sievietēm. Olimpisko spēļu noslēguma ceremonija.

Latvijas TV II

8.30 – 11.00 Picca TV.
11.00 Multiplikācijas filma «Papiņš».
11.15 XXVI vasaras olimpiskās spēles. Bokss. Maratons vīriešiem.
17.20 E iela. 437. sērija.
17.45 TV veikals.
18.15 Varas viedoklis.
18.45 Paradīzes pludmale. 167. sērija.
19.10 Telekompānija LTS.
19.45 Ziņas (krievu val.).
20.00 Videoklīpi.
20.25 XXVI vasaras olimpiskās spēles. Bokss.
23.00 Dinastija. 208. sērija.

Krievijas sabiedriskā televīzija

9.00 Ziņas.
9.15 Kamēr visi mājās.
9.50 Rīta zvaigzne.
10.40 Olimpiskās spēles Atlantā. Fināls spēle tenisā sievietēm. Vieglatlētika.
10.40 Olimpiskās spēles Atlantā. Fināls spēle basketbolā vīriešiem.
14.00 Ziņas.
14.20 Ceļotāju klubs.
15.20. Multiplikācijas filmu programma.
16.05 Laimīgs gadījums.
16.50 Olimpiskās spēles Atlantā. Fināls spēle basketbolā vīriešiem.
19.00 Laiks.
19.40 Francijas kinokomēdija «Dzintariņi no Espomas».
21.25 Starptautiskās sacensības futbolā.
22.45 Olimpiskās spēles Atlantā.

Pirmdiena, 5. augusts

Latvijas TV I

7.05 XXVI vasaras olimpiskās spēles. Kopsavilkums.
8.05 Efeja. 16. sērija.
19.10 XXVI vasaras olimpiskās spēles. Kopsavilkums.
20.10 15 minūtes kopā ar Andri Šķēli.
20.30 Panorāma.
20.55 Rīt, parīt, aizparīt...
21.00 XXVI vasaras olimpiskās spēles. Noslēguma ceremonija.

Latvijas TV II

7.00 Picca TV.
16.40 Krievijas NTV raidījums «Itogi».
17.55 Problēma stopkadrā.
18.10 Paradīzes pludmale. 168. un 169. sērija.
19.00 Telekompānija LTS.
19.20 Jautājums pēc būtības.
19.45 Ziņas (krievu val.).
20.00 E iela. 438. sērija.
20.30 TV veikals.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas (krievu val.).
22.10 Konkurents.
22.40 Dinastija. 209. sērija.

Krievijas sabiedriskā televīzija

17.00 Ziņas.
17.20 Brazīlijas TV seriāls «Jaunais upuris».
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Interesantākie brīži Olimpiādē.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.40 Olimpisko spēļu noslēguma ceremonija.

Otrdiena, 6. augusts

Latvijas TV I

8.00 Efeja. 17. sērija.
19.00 Ziņas.

19.10 Dziesmotā vasara.
19.25 Kamerkora «Tonika» 30 gadu jubilejas koncerts. 1. daļa.
19.55 Multiplikācijas filma «Flinstoni».
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.00 Aci pret aci.
21.50 Mākslas filma «Pie bagātās kundzes».

Latvijas TV II

7.00 Picca TV.
19.00 Telekompānija LTS.
19.20 Liepājas TV.
19.30 Vidzemes TV.
19.45 Ziņas (krievu val.).
20.00 TV veikals.
20.30 Panorāma.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Ex libris svētdienā.
22.40 Gorē komanda.
23.10 NTV-5.

Krievijas sabiedriskā televīzija

17.00 Ziņas.
17.20 Brazīlijas TV seriāls «Jaunais upuris».
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Uzmini melodiju!
19.00 Tēma.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.40 Mākslas filma «Maskava – mana mila».
22.40 Muzikāls raidījums «Pa ceļam uz Holivudu». V. Leontjevs.

Trešdiena, 7. augusts

Latvijas TV I

8.00 Efeja. 18. sērija.
19.00 Ziņas.
19.10 Ekrāns bērniem.
19.25 Dzīvīte, dzīvīte...
19.55 Multiplikācijas filma «Flinstoni».
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.00 Ministru prezidenta Andra Šķēles uzruna.
21.25 Imanta diena Vecpiebalgā. 1. daļa.
22.15 Hameleonu rotaļas. 250., 251. un 252. sērija.

Latvijas TV II

7.00 Picca TV.
18.00 Dinastija. 210. sērija.
19.00 Telekompānija LTS.
19.20 TV «Dzintare».
19.30 Mazajiem par dzīvniekiem.
19.45 Ziņas (krievu val.).
20.00 Vārds invalīdiem.
20.30 TV veikals.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas (krievu val.).
22.10 Džeza mūzikas festivāls Ženēvā.

Krievijas sabiedriskā televīzija

17.00 Ziņas.
17.20 Brazīlijas TV seriāls «Jaunais upuris».
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Uzmini melodiju!
19.00 J. Rjzanovs. Parīzes noslēpumi.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.40 Mākslas filma «Nakts Margerita».
23.05 Ziņas.
23.15 Čempionu līgas sacensības futbolā.

Ceturtdiena, 8. augusts

Latvijas TV I

8.00 Mākslas filma «Dzūlija – viss mūžs». 2. sērijas 1. daļa.
19.00 Ziņas.
19.10 Mans būs mans.

19.30 ASV seriāls «Beverlilhilsa».
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.00 Nezināmā Latvija.
21.45 Kino jums.
22.00 Polijas mākslas filma «Fon Raušu dzimtas kapliča».

Latvijas TV II

7.00 Picca TV.
18.30 TV veikals.
19.00 Telekompānija LTS.
19.20 TV «Dzintare».
19.30 E. Dārziņš. Melanholiskais valsis.
19.45 Ziņas (krievu val.).
20.00 E iela. 439. sērija.
20.30 Panorāma.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas (krievu val.).
22.10 Šokējošais šovs.
22.50 No Baltcom TV programmas.
23.35 Eiropas valstu kausa izcīņa futbolā.

Krievijas sabiedriskā televīzija

17.00 Ziņas.
17.20 Brazīlijas TV seriāls «Jaunais upuris».
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Loto spēle «Miljons».
19.00 Brīnumaini stāsti jaunajā raidījumā «Mana ģimene».
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.40 Mākslas filma «Benzintanka karaliene».
22.15 A. Demidova izklaidējošs raidījums.

Piektdiena, 9. augusts

Latvijas TV I

8.00 Polijas mākslas filma «Fon Raušu dzimtas kapliča».
17.15 Multiplikācijas filma «Moptopes no Marsa».
18.05 Efeja. 16. sērija.
19.00 Ziņas.
19.10 Ekrāns bērniem.
19.25 Laiks vīriem?
19.50 Globuss.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.00 Kā tu šodien dzīvo Eidi? 6. un 7. sērija.
22.00 Imanta diena Vecpiebalgā.

Latvijas TV II

7.00 Picca TV.
17.30 TV veikals.
18.00 Kristīgā programma «Kon-takts».
19.00 Telekompānija LTS.
19.20 Vācijas spogulis.
19.45 Ziņas (krievu val.).
20.00 Cilvēks zvēru pasaulē.
20.30 Panorāma.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas (krievu val.).
22.10 Dinastija. 211. sērija.
23.10 No Baltcom programmas.
0.05. Mākslas filma «Mērija uz mūžu».

Krievijas sabiedriskā televīzija

17.00 Ziņas.
17.20 Seriāls «Jaunais upuris».
18.15 Reportāža par Krievijas Federācijas prezidenta B. Jeļcina stāšanos amatā.
18.45 Brīnumu lauks.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Mākslas filma «Laimas zvaigzne». 1. sērija.
22.20 Skatiens.
23.05. Mākslas filma «Laimas zvaigzne». 2. sērija.

Apmaksāts reklāmlaukums

Spītējot apmelotājiem

Šī gada 25. jūlijā akciju sabiedrībā «Rēzeknes piena konservu kombināts» notika piena kvalitātes diena, kurā rezumēja piena iepirkuma konkursa rezultātus par š. g. 1. pusgadu.

Kvalitātes dienā piedalījās 10 rajonu pārstāvju — piena ražotāji un piegādātāji no SIA, PS, PKS un zemnieku saimniecībām. Tika atzīmēts, ka piena iepirkums šogad palielinājās pret iepriekšējo gadu par 164%, attiecīgi pieauga a/1 piens un iepirkuma cena vidēji pieauga par 2 sant./kg.

Vislielākais piena daudzums ienāca no Rēzeknes rajona — 36,5%, tad seko Preiļu rajons — 17,5%, Krāslavas rajons — 12%, Madonas rajons — 10% utt. Labākie piena ražotāji, kas izpildīja piena iepirkuma palielināšanas konkursa prasības, atrodas visos rajonos, jo šogad piens iepirkts par 5000 tonnām vairāk nekā iepriekšējā gadā. Un ceram, ka konkursa uzvarētājiem piešķirtā prēmija — Ls 5000 lielumā doš piena ražotājiem jaunu stimulu darbā. Sevišķi patikami atzīmēt augstas kvalitātes piena ražotājus no SIA «Sprūzeva», SIA «Nautrēni», daudzām zemnieku saimniecībām no Rēzeknes, Krāslavas rajoniem un it sevišķi, Preiļu rajona ZS «Bītiņi», «Griboļva», «Ilgoņi», «Kapteiņi», «Strautiņi», «Akmentiņi», «Upmalu mājas» «Liciši», «Dikmala», «Pauguru mājas» u.c.

Augstas kvalitātes piens — tā ir garantija, ka gatavais produkts būs arī augstas kvalitātes, jo Rēzeknes piena konservu kombināta produkciju pazīst tuvajās un tālajās ārzemēs ne tikai pēc skaistas etiķetes, bet arī pēc garšīga, vērtīga satura. Pateicoties tam, ka pazīst mūsu produkcijas kvalitāti, arī ir pircēji, ienāk nauda un varam norēķināties ar piena ražotājiem. Tie raksti, kas brīžiem parādās avīzē «Novadnieks», piemēram, 22. jūnija numurā raksts «Preiļu siers» sāk dzēst parādus piena piegādātājiem, ka «Rēzeknes piena konservu kombinātam» būs bankrots, maigi izsakoties, neatbilst īstenībai.

1995. gadu nostrādājām ar peļņu un sedzām kredīta procentus un izmaksājām saviem akcionāriem dividendes. Arī šī gada 1. pusgadu nostrādājām ar peļņu un naudu piena ražotājiem maksājām daļēji jau par jūlija mēneša pirmo pusi.

Jāsaka, ka vasarā piena konservu realizācija pazeminās, un pilnīgi regulāri divas reizes mēnesī maksu nenodrošināsim, bet ik mēneša norēķinus izdarīsim un nevienu nepievilsim.

Domājot par tālāku sadarbību ar piena ražotājiem, kombināts cenšas palīdzēt transporta iegādē, ganāmpulka palielināšanā u.c. vajadzībās. Pašreiz nodarbojamies ar piena dzesētāju iegādi no Somijas, kurus realizēsim ar atvieglotiem noteikumiem zemniekiem, kas realizē pienu. Pašlaik komplektējas ekskursija uz Vāciju, kurā būs arī piena ražotāji.

Tā ka dzīvojam, strādājam, nevienam nebojājot nervus.

A. Tučs,
a/s «Rēzeknes piena konservu kombināts» prezidents,
6. Saeimas deputāts

Sakarā ar kūdras ieguvei nelabvēlīgiem laika apstākļiem PVAS «Stružānu Kūdras fabrika» lūdz kūdras briketes

nākamajai apkures sezonai iegādāties laikus.

Stružānu kūdra — īsts siltums!

Turklāt briketes ir trīsreiz lētākas par akmeņoglēm.

Līdz 1. septembrim tonna brikešu — par Ls 15,99 (ar PVN).

Brauciet! Zvaniet!

Uzziņas pa tālr. 246-58324, 246-58298, 246-58220.

Preiļu arodividusskola turpina uzņemt audzēkņus šādās mācību grupās pēc 9. klases:

Komercizglītība pēc Latvijas — Dānijas projekta. Mācību ilgums 3 gadi.

Grāmatvedības darbinieks — mazumtirdzniecības veikala pārdevējs. Mācību ilgums 4 gadi.

Pārdevējs sagādnieks. Mācības krievu valodā. Mācību ilgums 3 gadi.

Skolas adrese: Preiļi, Kooperatīva ielā 6. Tālrunis 21764, 22864.

Sludinājumi un reklāma 22305

Pārdod

1-istabas dzīvokli Preiļu centrā. Tāl. 22512;
 ***
 Iēti 4-istabu dzīvokli Līčos. Tel. 22343;
 ***
 vienistabas dzīvokli Rīgā. Tel. 466408;
 ***
 akordeonu «Weltmeister-96» Rudzētos. Tel. 18287;
 ***
 privatizētu 3-istabu dzīvokli Preiļos vai maina pret 1,5 vai 1-istabas dzīvokli Liepu ielā 1. Tel. 21423;
 ***
 māju Līvānos. Tel. 42826;
 ***
 māju Preiļos. Tel. 22928;
 ***
 3 ha meža (900 kub.m). Iepriekšēja samaksa. Interesēties Līvānos, Rīgas ielā 12b-13;
 ***
 malku Aglonā. Tāl. 24452;
 ***
 govu Upmalas pagasta «Čukuros». A.Priedīte;
 ***
 gov. grūsnu telīti, 2 gadi vecu ķēvi. Tāl. 23626;
 ***
 gov. Tāl. 58623;
 ***
 gov. Tel. 24316;
 ***
 5 g. v. darba zirgu. Tāl. 37565 agri ritā un vakaros;
 ***
 ķēvi (9 g.) un ērzelti (1,4 g.). Tāl. 58311;
 ***
 zirga grābekli (Ls 130). Tel. 33714;
 ***
 elektroiekārtu «Balkankar» rezerves daļām. Tel. 246-63373;
 ***
 Ford Sierra 2,0, 1984.g., 5 durvis, ir lūka. Orientējošā cena \$ 1900. Tel. 246-62553;
 ***
 avarējušu Ford Sierra 2,0, 1986.g., rezerves daļām. Tel. 246-62553;
 ***
 Opel Ascona 1,6 D, 1985.g. Tel. 15535, 15174;
 ***
 vieglo automašīnu Volkswagen Jetta, 1980.g. Tel. 58451;
 ***
 VAZ-21011 un Opel Ascona. Tel. 24362;
 ***
 Iēti VAZ-21011, SK-5 «Niva» rezerves daļas, piekabes riepas, hidrocilindrus, NŠ tipa sūkņus. Tel. 18159;
 ***
 Ford Escort, 1985.g. Tel. 23868;
 ***
 Opel Record 2,2 i, 1985.g. Tel. 23412;
 ***
 autobusu GAZ-53, 1988.g., Ls 280. Tāl. 33733;
 ***
 VAZ-2102, 1985.g. Zvanīt 24218 pēc 18;
 ***
 Opel Ascona 1,8 i, 1982.g., piecpakāpju ātrumkārbā, lietie disk. Sākumcena 1400 USD. Zvanīt 22263 vakaros;
 ***
 pašizgāzēju SAZ-3507, 1987.g., nenoformēti dokumenti, braukšanas kārtībā. Zvanīt 22263 vakaros;
 ***
 IŽ-2715, 1991.g., labā tehniskā kārtībā,

Sutru pag. Kruļovkā. Baliko;
 ***
 degvielas vedēju GAZ-52. Tāl. 59293 vakaros;
 ***
 Opel Ascona 1,6 S, 1982.g. Cena pēc vienošanās. Tel. 23316;
 ***
 rakstāmāšīnu «Adler». Tel. 57757;
 ***
 Audi-100, 1983. g. Tāl. 37577;
 ***
 VAZ-2101 (1976. g., Ls 300), GAZ-24 (1983. g., Ls 800). Tel. 55769;
 ***
 VAZ-21033. Tāl. 41269;
 ***
 privatizētu 3 istabu dzīvokli Kastirē (visas ērtības, krāšņu apkure, dārziņš, saimniecības ēkas). Tel. 13452;
 ***
 ķēvi. Tāl. 24632;
 ***
 MTZ 50-80 priekšējo tiltu ar riepām un diskām. Tel. 65061;
 ***
 mokiku «Delta», sintezatoru. Tel. 56660;
 ***
 traktoru MTZ-80, cena Ls 2200. Zvanīt 59277 pēc plkst. 22.00;
 ***
 automašīnas Opel Kadett, 1986. g., VW Jetta, 1985. g. Zvanīt 23340, 15102 no rīta un vakarā;
 ***
 motorzāģi «Jonsered-2055». Tel. 23477, 22349;
 ***
 gov. Tāl. 54653;
 ***
 Ford Sierra, 1983. g., Renault 9 (dizelis), 1983. g., Opel Kadett (aut.), 1984. g., Fiat Uno 45, 1985. g., Renault 5, 1984. g., Opel Record (aut.), 1980 g. Zvanīt 23713 vakaros;
 ***
 Opel Record, 1985. g., BMW-316, 1987. g., Ford Sierra, 1985. g., Audi-81 (Coupe). Tel. 24617.

Pērk

egles zāgbaļķus, var izstrādāt. Tel. 23151;
 ***
 treknu cūkgaļu. Tel. 21982;
 ***
 gaļu, arī dzīvsvārā. Tel. 55641, 55614;
 ***
 gaļu. Tel. 21898;
 ***
 gaļu. Tel. 23477, 22106;
 ***
 gaļu. Tāl. 55743;
 ***
 gaļu. Tāl. 22807.

Maina

Volkswagen Passat, 1984.g., garāžu, 3-istabu dzīvokli pret cirsnu vai egles zāgbaļķiem vai pārdod. Ir varianti. Tel. 23151;
 ***
 2-istabu dzīvokli Preiļos pret dzīvokli Daugavpili vai pārdod. Tāl. 21866.

Dažādi

Sertificēts masieris piedāvā masāžu pie klienta mājās. Tel. 21898.
 ***
 Traktoru augstspiediena degvielas sūkņu remonts, garantija. Zvanīt 54714 agri no rīta.

Madonas rajona Barkavas lauksaimniecības skola turpina audzēkņu uzņemšanu šādās specialitātēs.
 Iegūst pilnu vidējo izglītību — apmācību laiks 3 gadi 10 mēneši:
 — lauksaimniecības tehnikas mehāniķis,
 — zemkopis ar specializāciju lauku tūrismā,
 — lauku māju saimniece ar specializāciju lauku tūrismā.
 Iegūst nepilnu vidējo izglītību — apmācību laiks 2 gadi 10 mēneši:
 — namdaris būvgaidnieks.
 Ar liecībām vai apliecībām uzņem audzēkņus specialitātē — būvstrādnieks — apmācības laiks 1 gads 10 mēneši.
 Augstākās kvalifikācijas kurss — apmācības laiks 9 mēneši.
 Izzaigāšanas pa tālruni 248-36501, 248-36722.

6. augustā pārdos 4-12 mēnešus vecas brūnas un baltas vistas Jaunaglonā 9.30, Aglonā 9.45, Rušonā 10.00, Ardavā 10.20, Pelēčos 10.40, Jasmuižā 11.00, Anspokos 11.20, Preiļos 12.10, L.Klapparos 13.20, 2. Vārkavā 13.40, Vanagos 14.00, Rožupē 14.20, Līvānos 14.50, Rudzātos 15.25, Priekuļos 15.40, Riebiņos 16.00, Stabulniekos 16.10, Polkoronā 16.30, Galēnos 16.55, Sīļukalnā 17.10, Dekšārēs 17.25.

Preiļu rajona paju sabiedrība agrofirma «Turība» pārdod grūsnas melnraibās šķirnes teles par Ls 200-250. Telefons uzziņām 56737.

Un tā mēs aizejam —
 Tā pēkšņi un pavisam.
 Bez ceļa atpakaļ.
 Smilts klājas pāri visam.
Izsakām līdzjūtību Sergeja POTAPOVA ģimenei, viņu pēkšņi zaudējot.
 SIA RBKK kolektīvs

Vēl gribējās strādāt, dzīvot un būt,
 Bet pēkšņi nakts un saule jau zūd.
 A.Vējāns
Sērojam kopā ar Silviju Potapovu un viņas meitiņām, VĪRU un TĒVU pēkšņi zaudējot.
 Kaimiņi

Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
 Lai tēva miers nu tevi spēkus rod,
 Lai labā apkļususi sirds vēl ilgi
 Teic padomus un ceļamaizi dod.
 J.Silazars
Izsakām dziļu līdzjūtību Valentīnai Podskocevai, no TĒVA uz mūžu atvadoties.
 VID Preiļu rajona nodaļa

Cilvēka mūžs tik līdzīgs ir koklei,
 Pārtrūkst stīgas un viss paliek kluss.
Izsakām līdzjūtību Skaidritei Žukovai un Annai Backānei, TĒVU un VĪRU smiltājā izvadot.
 Silajāņu pagasta padome

...diena, kura ļoti gaiša ausa,
 Drīz satumsa no melna putna vēdām,
 Jo melni putni atlido ar bēdām.
 J.Stulpāns
Dalām bēdu smagumu ar Silvijas Potapovas ģimeni, VĪRU un TĒVU kapu kalnā izvadot.
 Preiļu 1. vidusskolas darbinieki

Skrieniet ātri, labie vēji,
 Sauciet tēti atpakaļ,
 Vēl vajag viņa roku,
 Viņa gudra padomiņa.
Skumju brīdī esam kopā ar Elinu Potapovu, TĒTI guldot zemes klēpī.
 2. grupiņas bērni, vecāki un audzinātājas

Un atmiņas ziedēs ap tevi
 kā baltas ābeles.
Dalām bēdas ar Olgu, VECMĀMIŅU izvadot smiltājā.
 Kolēģes

Apklususi atbalss maldās
 Visu nakti logā, māt.
 Ļauj pa garu sāpju ceļu
 Vēl pie tevis aizstaigāt.
 S.Kaldupe
Izsakām līdzjūtību Natālijai Semjonovai – Fadejevai, MĀMUĻU smiltājā guldot.
 Preiļu gāzes apgādes rajons

Vecum, manu vecumiņu,
 Tu atnāci negaidot,
 Būt redzēj' se atnākot,
 Ar rociņu atbīdītu.
Izsakām līdzjūtību Jurim Lazdānam ar ģimeni, VECMĀMIŅU un VECVECMĀMIŅU izvadot kapu kalniņā.
 Rožkalnu pagasta padome

Tik daudz vēl palika,
 Ko alka sirds un prāts...
Izsakām līdzjūtību Leontinai Kursitei, VĪRU pāragri mūžībā aizvadot.
 Mājas kaimiņi

Skrieniet ātri, labie vēji,
 Sauciet tēti atpakaļ,
 Vēl vajag viņa roku,
 Viņa gudra padomiņa.
Dalām bēdu smagumu ar Martu Potapovu, viņas māsiņu un mammu, TĒTI kapu kalniņā pavadot.
 Klases biedri, vecāki, audzinātāja

Tek saulīte vakarā,
 Zelta starus rotādama,
 Aiziet mūsu māmuliņa,
 Bērniem labu vēlēdama.
Izsakām līdzjūtību Inesei Krustai sakarā ar MĀTES nāvi.
 SIA RBKK kolektīvs

Māt, tava mīlestība ikkatru
 Manu ceļu līdzī nāks...
Izsakām līdzjūtību Inesei Krustai, MĀTI izvadot smiltājā.
 Rumpi, Pizeli, Vitvicka, Gžibovski

Vairs ciemos neatnākt pa dzimtas
 zemes takām,
 Jo vārti dzīvībai ir aizvērušies ciet.
Izsakām dziļu līdzjūtību tuviniekiem sakarā ar Stanislava BACKĀNA pāragro nāvi.
 Silajāņu pamatskolas kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Ivaram Backānam sakarā ar TĒVA nāvi.
 Silajāņu pamatskolas
 9. klase un audzinātāja

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas
 No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas.
Dziļi sērojam kopā ar Ninu Maksimovu, priekšlaicīgi un negaidīti BRĀLI aizsaulē izvadot.
 Preiļu pilsētas 1. bērnudārza kolektīvs

Cik salts šis rīts, —
 Klau, vēji staigā,
 Un kaut kur izgaisusi
 Tēva balss...
 S.Sīle
Skumju brīdī esam kopā ar Nadeždu Medvedevu un Olgu Afremenkovu, no TĒVA un VECTĒVA uz mūžu atvadoties.
 Preiļu rajona padome

Valsts akciju sabiedrības «Privatizācijas aģentūra» ieceltā likvidējamā Līvānu MCVU likvidācijas komisija paziņo, ka tiek izsludināta likvidējamā Līvānu MCVU, juridiskā adrese: Līvāni, Baznīcas ielā 23, kustamās un nekustamās mantas izsole 1996. gada 17. un 24. augustā plkst. 10.00. Izsole notiks Līvānos, Baznīcas ielā 23.

Izolēti tiks pārdota manta:

1. Mehāniskās darbnīcas (inv. Nr. 1009) un citi pamatlīdzekļi,	Izsoles sākumcena	Ls 13 330;
2. Atpūtas bāze Kurpnieki (nep. celtm.),	izsoles sākumcena	Ls 1888;
3. Dizelelektrostacija TOKA,	izsoles sākumcena	Ls 142;
4. Automašīna ZIL 441510 ARVP8,	izsoles sākumcena	Ls 189;
5. Automašīna ZIL 130V ARVP8,	izsoles sākumcena	Ls 189;
6. Vienkausa ekskavators EO-411113,	izsoles sākumcena	Ls 236;
7. Arklis PBBM-2-75K,	izsoles sākumcena	Ls 38;
8. 2 dzīvojamās mājas (nep. celtm. objekti),	izsoles sākumcena	Ls 1416.

Dalībnieku reģistrāciju veic: Līvānos, Baznīcas ielā 23 līdz 1996. gada 16. augustam plkst. 17.00 un 23. augustam plkst. 17.00. Ar izsoles noteikumiem un izsolāmo mantu var iepazīties Preiļu raj., Līvānos, Baznīcas ielā 23, tālr. 44551.

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,71. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
 Pasūtījuma indekss 3033.

Redaktors Pēteris Pizelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespēsts SIA «Latgales druka», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 4770.

RAJONA PADOMĒ

Preiļu rajona laikraksta «NOVADNIEKS» IELIKUMS

● Sestdiena,
1996. gada 3. augusts

● Nr. 3

Preiļu rajona padomes sēdes darba kārtība:

1. Par Aglonas internātgimnāziju.
2. Represēto lietas.
3. Par aizbildnības noteikšanu.
4. Par brīvdienas izsludināšanu.
5. Par pieaugušo izglītības centra nolikumu.
6. Par Līvānu slimnīcas parādiem.
7. Par izmaiņām 1996.g. budžetā.
8. Iesniegumi:
  - 8.1. Par mednieku prēmēšanu.
  - 8.2. I.Meluškāna iesniegums.
9. Par veselības aprūpi.
10. Dažāda informācija.

1. Par Aglonas internātgimnāziju

1. Uzdot rajona skolu valdei organizēt bērnu bāreņu uzturēšanās noformēšanu jaunveidojamā Aglonas katoļu ģimnāzijā.
2. Lūgt Aglonas katoļu ģimnāziju rast iespēju nodrošināt iespējas mācīties visiem Aglonas internātgimnāzijas bērniem un nodrošināt darba iespējas Aglonas internātgimnāzijas administrācijai, pedagoģiskajam un saimnieciskajam kolektīvam.
3. Lūgt Latvijas Republikas Ministru kabineta likumā noteiktā kārtībā izdalīt finansējumu bērnu bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu izvietojumam 1997.gadā.

2. Represēto lietas

1. Atlīdzināt no republikas budžeta konfiscētās mantas un konfiscēto ēku vērtību R.Vaivodam, T.Vulānei, B.Priživoitei, L.Apalei.
2. Atlīdzināt no republikas budžeta konfiscētās mantas vērtību I.Kārklīņam, M.Putričam.

3. Par aizbildnības noteikšanu

Iecelt aizbildni nepilngadīgajiem Ritai Rusiņai un Jurim Rusiņam (Līvānu pilsēta).

4. Par brīvdienas izsludināšanu

1. Noteikt 1996.gada 15.augustu par brīvdienas rajona padomes iestādēs un uzņēmumos strādājošajiem.
2. Ieteikt pārējo iestāžu un uzņēmumu vadītājiem noteikt 1996.gada 15.augustu par brīvdienas.
3. Jautājumu par brīvdienas atstrādāšanu izlemt iestāžu vadītājiem.

5. Par pieaugušo izglītības centra nolikumu

1. Apstiprināt Preiļu rajona pieaugušo izglītības centra nolikumu.
2. Uzdot skolu valdei centra struktūru pirms tā darbības uzsākšanas apstiprināt rajona padomē.

6. Par Līvānu slimnīcas parādiem

Padomei tika iesniegta veselības aprūpes nodaļas informācija un deputāta J.Liepas sagatavotie lēmuma projekti:

NOLEMJ: Informāciju pieņemt zināšanai un atgriezties pie jautājuma galīgas izlemšanas pēc Valsts Slimokases speciālista slēdziena par stacionāru finansēšanu.

7. Par izmaiņām iestāžu budžetu tāmēs

Sakarā ar to, ka likumā Par sociālo nodokli izdarīti grozījumi un no 1996.gada 1.jūlija tiek izmainīta proporcija, kādā sociālo nodokli maksā darba devējs un darbinieks, izdarīt izmaiņas budžetu tāmēs — samazināt par 4% plānotās darba devēja sociālā nodokļa iemaksas 1996.gada pieciem mēnešiem (jūlijs-decembris) un palielināt par šo summu atalgojumus (pielikums Nr.1).

8. Iesniegumi

- 8.1. Par mednieku prēmēšanu.
Pilnvarot finansu komiteju izlemt jautājumu mednieku prēmēšanai par nomedītajiem vilkiem.

Rajona padomes lēmumi

8.2. Par ikgadējā atvaļinājuma piešķiršanu I.Meluškānam.

Piešķirt ikgadējo atvaļinājumu 28 kalendārās dienas padomes priekšsēdētājam I.Meluškānam par darba periodu no 09.06.1995. līdz 08.06.1996. ar 1996.gada 1.augustu līdz 28.augustam ieskaitot un papildatvaļinājumu 6 darba dienas /par nenormētu darba laiku/ no 29.augusta līdz 4.septembrim ieskaitot.

9. Par veselības aprūpi

1. Apstiprināt Preiļu rajona iedzīvotāju Veselības aprūpes bāzes programmu 1996.gadam.
2. Atcelt brīvprātīgo iepriekšējo pacientu iemaksu vākšanu bērniem no 1-18 g.v., pamatojoties uz MK Nr. 171 noteikumiem «Veselības aprūpes finansēšanas kārtība 1996.gadā».
3. Apstiprināt ievāko brīvprātīgo iepriekšējo medicīnas iemaksu izlietošanas nolikumu.

Preiļu rajona iedzīvotāju veselības aprūpes bāzes programma 1996.gadam

Atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 1996. gada 14. maija noteikumiem Nr.171 «Veselības aprūpes finansēšanas kārtība 1996.gadā» III pielikumam, šī programma nosaka Preiļu rajona pastāvīgajiem iedzīvotājiem garantētu sniedzamās medicīniskās palīdzības minimālo apjomu, kas jānodrošina veselības iestādēm un jāapmaksā Preiļu rajona Slimokasei no valsts budžeta līdzekļiem (medicīniskās palīdzības veidi, ko apmaksā slimokase), kā arī to, kas veicams, piesaistot papildus naudas līdzekļus (medicīniskie pakalpojumi, ar kuriem saistītos izdevumus Slimokase nesedz — IV pielikums).

Ārstniecības iestādes (uzņēmumi) par veselības aprūpes bāzes programmā paredzēto medicīnisko pakalpojumu sniegšanu no pacienta iekasē maksu, kas nepārsniedz 25% no sniegtā medicīniskā pakalpojuma izmaksas (procentu lielumu pašvaldības ārstniecības iestādēm (uzņēmumiem) nosaka rajona padome), izņemot pacientu grupas:
— bērni līdz 18 gadu vecumam;
— grūtnieces, ja tiek saņemta ar grūtniecības novērošanu un grūtniecības norisi saistītā ārstnieciskā palīdzība;
— trūcīgie Černobilas atomelektrostācijas avārijas sekas likvidācijas dalībnieki un invalīdi;
— trūcīgās politiski represētās personas;
— jebkurš pacients neatliekamā medicīniskā palīdzībā, kas sniedzama ikvienam, kuram tā ir nepieciešama, neatkarīgi no viņa pieraksta vietas.

Iedzīvotāju grupas

1. Grūtnieces, dzemdētājas un nedēļnieces.
2. Bērni līdz 18 gadu vecumam un vidējo mācību iestāžu dienas nodaļu audzēkņi.
3. Radiācijas rezultātā cietušie, kā arī I un II grupas invalīdi, represētās personas un likumā noteiktajā kārtībā reģistrētie bezdarbnieki.
4. Pārējie.

Medicīniskās palīdzības veidi, ko apmaksā pašvaldību slimokases no pašvaldību budžeta līdzekļiem

1. Neatliekamā medicīniskā palīdzība.
Neatliekamā medicīniskā palīdzība sniedzama ikvienam cilvēkam, kuram tā ir nepieciešama, neatkarīgi no viņa pieraksta vietas.
Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļas pēc izsaukuma saņemšanas nekavējoties nodrošina izbraukumu šādos gadījumos:
  - 1.1. nelaiemes gadījumi, avārijas, katastrofas, stihiskas nelaimes, smagas mehāniskas traumas, elektrotraumas, zibens radīti bojājumi, plaši apdegumi un apsaldējumi, saules un silta dūrieni, sliktā, smakšana, svešķerme-

ni elpošanas ceļos un citās ķermeņa vietās, ja apdraudēta cietušā dzīvība;

- 1.2. saindēšanās;
- 1.3. trauma vai pēkšņa saslimšana uz ielas, sabiedriskā vietā, uzņēmumā vai iestādē;
- 1.4. pēkšņa saslimšana un hronisku slimību gaitas saasināšanās, kas apdraud slimnieka dzīvību;
  - 1.4.1. sirds un asinsvadu saslimšana ar sāpēm, smakšanas lēkmēm vai aizdusu, aukstiem sviedriem, sirdsdarbības ritma traucējumiem, samaņas zudumu;
  - 1.4.2. perifēro asinsvadu saslimšana ar pēkšņām sāpēm rokās vai kājās, roku vai kāju aukstumu, bālumu;
  - 1.4.3. centrālās un perifērās nervu sistēmas saslimšana ar pēkšņiem apziņas traucējumiem, krampjiem, ģiboni, galvas un muguras sāpēm, paralīzi vai citiem kustību traucējumiem;
  - 1.4.4. kuņģa, zarnu trakta saslimšana ar pēkšņām asām sāpēm vēderā, vemšanu, aukstiem sviedriem, nepārtrauktu caureju;
  - 1.4.5. urīnceļu saslimšana ar pēkšņām sāpēm jostas-krustu apvidū vai akūtiem urīnācijas traucējumiem;
  - 1.4.6. akūti psihiskās darbības traucējumi, ko pavada agresīva rīcība vai pašnāvības mēģinājums;
  - 1.4.7. jebkuras izcelsmes izteikta asiņošana vai izteiktas alerģiskas reakcijas;
  - 1.4.8. bronhiālās astmas lēkme;
  - 1.5. slimnieka steidzama pārvešana, ko nosaka diagnoze un (vai) slimnieka stāvokļa smaguma pakāpe;
    - 1.5.1. uz stacionāru vai starp stacionāriem, ja ir attiecīgs norīkojums un attiecīgā ārsta izsaukums;
    - 1.5.2. dzemdētāju nogādāšana ārstniecības iestādē.
  2. Akūtu slimību un hronisku slimību paasinājuma diagnostika, ārstēšana un dinamiska novērošana.
  3. Tādu slimnieku apmeklēšana un ārstēšana mājās, kuru veselības stāvoklis neļauj apmeklēt ārstniecības iestādes (transporta izdevumus sedz pats slimnieks).
  4. Grūtnieču un nedēļnieču novērošana, dzemdību palīdzība, palīdzība grūtniecības patoloģijas gadījumos.
  5. Infekciju, seksuāli transmisīvo un lipīgo ādas slimību profilakse, diagnostika un ārstēšana.
  6. Specifiskā un nespecifiskā vakcinācija un specifiskā imunoterapija atbilstīgi Labklājības ministrijas Veselības departamenta noteiktajai kārtībai.
  7. Zobārstnieciskā palīdzība bērniem līdz 18 gadu vecumam un jauniesaucajamajiem (saskaņā ar zobārstniecības minimālo apjomu):
    - 7.1. zobu primārā profilakse (izņemot profesionālo higiēnu un silantu lietošanu);
    - 7.2. zobu sekundārā profilakse izņemot zobu plombēšanu ar gaismā cietējošiem materiāliem un endodontiju vairāk nekā vienam zobam, izņemot zobu traumu gadījumus;
    - 7.3. ortodontiskie darbi smagu sakodienu anomāliju gadījumos;
    - 7.4. ārstēšana sejas-žokļa apvidus traumas un iekaisumu gadījumos, kas rada funkcionālus traucējumus, kā arī traumu gadījumos bez funkcionāliem traucējumiem, ja pacients ir vērsies pēc palīdzības 24 stundu laikā.
    8. Profilaktisko apskāšu veikšana Labklājības ministrijas Veselības departamenta noteiktajā kārtībā.
    9. Nodrošinājums ar bezmaksas medikamentiem Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, iekļaujoties Preiļu rajona padomes apstiprinātajā summā, kas paredzēta bezmaksas medikamentu iegādei līdz jaunajiem Ministru kabineta noteikumiem.

10. Medicīniskā palīdzība traumām un arodslimību gadījumos.

11. Veselības aprūpei iedalīto līdzekļu ietvaros:
  - 11.1. plānveida operācijas;
  - 11.2. stacionāra aprūpe slimniekiem, kuri saslimuši vai guvuši traumu alkohola vai narkotisko vielu ietekmē;
  - 11.3. endoprotēžu apmaksāšana, iekļaujoties Preiļu rajona padomes apstiprinātajā summā.
12. Medicīniskā palīdzība Černobilas atomelektrostācijas avārijas sekas likvidācijā cietušajiem, I un II grupas invalīdiem un represētajām personām sniedzama atbilstīgi spēkā esošajiem tiesību aktiem.

Medicīniskie pakalpojumi, ar kuriem saistītos izdevumus Slimokase nesedz
Slimokase nesedz izdevumus par šādiem medicīniskajiem pakalpojumiem:

1. Zobārstnieciskā palīdzība (izņemot šo noteikumu apmaksājamo pakalpojumu sarakstā minēto minimālo apjomu).
  2. Stacionārā ārstēšana plānveida operāciju vai hronisku slimību gadījumos ārpus attiecīgās administratīvās teritorijas robežām pēc pacienta iniciatīvas bez rajona ārstējošā ārsta nosūtījuma.
  3. Konsultācijas un izmeklējumi plānveida operāciju vai hronisku slimību gadījumos pēc pacienta iniciatīvas bez rajona ārstējošā ārsta nosūtījuma.
  4. Pirmreizējo medicīniski profilaktisko pasākumu nodrošināšana, stājoties darbā.
  5. Darba apstākļu un darba specifikas dēļ nepieciešamās periodiskās medicīniskās apskates.
  6. Ārstēšanās sanatorijās un kūrortos.
  7. Aborti bez medicīniskajām vai sociālajām indikācijām.
  8. Anonīmie ārstnieciski profilaktiskie pasākumi (izņemot izmeklēšanu AIDS noteikšanai).
  9. Seksuālo ārstēšana.
  10. Medicīniskās palīdzības nodrošināšana dažādos sabiedriskos pasākumos.
  11. Kosmetoloģiskie pakalpojumi.
  12. Homeopātiskā ārstēšana.
  13. Redzes korekcija.
  14. Psihoterapeitiskā palīdzība.
  15. Ārstniecības iestāžu sniegtie papildpakalpojumi.
  16. Vakcinācijas, kas nav noteiktas ar Labklājības ministrijas rīkojumu.
  17. Profilaktiskās un citas medicīniskās apskates, ja tās nav saistītas ar medicīniskajām indikācijām (piemēram, izsniedzot atzinumu par veselības stāvokli, veicot transporta vadītāju medicīnisko apskati, un citas).
  18. Alkohola un narkotiskā apreibuma ekspertīze ārstniecības iestādēs.
  19. Tādu pacientu stacionārā ārstēšana (islaicīga sociālā aprūpe slimības gadījumā), kuru slimība vai trauma pieļauj ambulatoro ārstēšanu (pēc ārstējošā ārsta ieskata).
  20. Rehabilitācijas terapija pēc pirmreizējās saslimšanas vai traumas.
  21. Ambulatora aprūpe slimniekiem, kuri slimību vai traumu ieguvuši alkohola vai narkotisko vielu ietekmē.
  22. II posma rehabilitācija.
- Piezīme: Slimokases nesedz izdevumus, kas saistīti ar ārstniecības iestāžu kapitālo remontu un celtniecību.
- Sniegtās medicīniskās palīdzības atbilstību Veselības aprūpes bāzes programmai nosaka ārstējošais ārsts vai konkrētā medicīniskā pakalpojuma sniedzējs.
- Lēmuma pareizību kontrolē attiecīgās slimokases kontrolārsts, Medicīniskās aprūpes un darbības ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcija vai tās pieaicinātais eksperts.

Noslēdzies konkurss «Sakoptākais pagasts» «Sakoptākā pilsēta Preiļu rajonā»

Veselas trīs nedēļas braucām pa 19 rajona pagastiem un 2 pilsētām un skatījām to, ko mums piedāvāja. Un ar katru dienu mēs kļuvām garīgi bagātāki un priecājāmies par to, ka mūsu rajonā ir uzņēmīgi ļaudis, labas zemnieku saimniecības, sakoptas mājas un ir gaiši cilvēki.

Un tajā pašā laikā ir milzīgas problēmas, kuras noskaidrojās sarunās, katrai mājai ir sava vēsture, savs liktenstāsts. Un laukos nemaz tik viegli neklājas. Paēduši esot, bet strādājot no agrā rīta līdz vēlam vakaram, un nepadarīto darbu ir ļoti daudz. Bet par to visu sīkāk, apstājoties tādā secībā, kā mēs to aplūkojam.

Šogad nolikumā par pagastiem tiek daudz neiekļāvām ražošanu, apstrādātos tīrumus, bet vairāk akcentu likām uz sakoptību, uz to, ko pagasts un pagasta iedzīvotāji var izdarīt, lai apkārtne, kurā paši dzīvo, izskatītos skaistāka. Dzirdējam pat sakām, ka vieni zaudējumi ar konkursu — kamēr plāvuši nezāles, tikmēr izkaptis nolauzta.

Konkurss parādīja to, ka var izdarīt ļoti daudz, un daudziem skaists mājas pagalmi ir ikdienā, no paaudžu paaudzēm mantots, un tā jau ir nepieciešamība dzīvot sakoptā vidē. Bet pa vidu tam bija arī neapjauktas ceļmalas, ar krūmiem aizauguši ceļi, neapstrādāti lauki. Bet par nepadarīto šoreiz mazāk, vairāk par to labo un skaisto.

Aglonas pagasts

Konkurss sākās ar Aglonas pagastu un laikam tādēļ mūs pavadija labs laiks, kaut arī visapkārt lija lietus.

Aglonas pagastā bijām Jāņa Joksta zemnieku saimniecībā. Viņš ir atgriezies savu vecāku mājās un 4 gadu laikā ir daudz sabūvējis, enerģijas pilns un ar jaukām iecerēm. Viņu atbalsta sieva un dēli.

Zemniece Marija Bernāne pastāstīja, ka kāposti jāstāda dienā, kad nav burtiņš «t» — tad spradži neēd.

Leopolda un Pētera Spergu mājas pagalmā skaisti ziedēja kaktuss, katrs kvadrātmeters zemes tiek izmantots lietderīgi.

Oļģerta Grišāna mājas pagalmā aplūkojam lapeni.

Ciriņu ezera krastā pie Aglonas vidusskolas vār redzēt jauku peldvietu.

Izrādās, ka Aglonas pagasts ir sasniedzis pensijas vecumu, kā mums stāstīja pagasta priekšsēdētājs Antons Bēķis, pagastam palikuši 60 gadi.

Sīlukalna pagasts

Pagasta priekšsēdētājs Juris Leicis maršrutu pārdomājis rūpīgi un centās parādīt visu, kas nolikumā prasīts.

Apskatām Konstantīna Malaborda zemnieku saimniecību. Saimniece rāda savu miežu un rudzu tīrumu.

Iegriežamies pie Edgara Beča «Družākos» un mūsu acīm paveras Latgales sēta, sakoptais pagalmi, tehnika novietota uz paliktņiem, viss rūpīgi un kārtīgi, un var redzēt, ka šajās mājās rūpīgi visu veic no paaudzes uz paaudzi.

Bet pie Anastasijas un Jāņa Putiniem skaisti zied rozes mājas pagalmā.

Galēnu pagasts

Leontīne Saleniece, pagasta priekšsēdētāja, šogad konkursam ir izvēlējusies zemnieku saimniecības, pie kurām retāk iegriežas. Viena no tām ir Zinaīdas un Kārļa Bruzguļu zemnieku saimniecība. Saimnieki rāda savus sakoptos tīrumus, ieceru un darāmā viņiem ir daudz. Lai pietiek spēka un izturības visu istenot!

Bet Jānis Gaigals noeksaminē mani savā kviešu tīrumā. Izrādās,

ka kvieši ir atvesti no Anglijas. Saimniekam ir sava klētiņa, pie kūts ir vircas aka. Bet saimniece Zita rāda mums savu puķu dārzu.

Tad mēs nokļūstam pasaku valstībā, izrādās šajās mājās dzīvo dziedātāja Anna Vaivode. Mājas pagalmā aug bērzi, netālu ir novietota māla krūze ar kresēm. Šajās mājās valda īpaša gaisotne, un pagasta priekšsēdētāja stāsta, ka iebrāucot pie Annas Vaivodes, projam aizbrauksi vienmēr enerģijas bagātāks, un tādi jutāmies arī mēs šodien, pabūdami šajās mājās.

Stabulnieku pagasts

Braucam pie Jāzepa Sobola, izrādās viņš ir ne tikai zemnieks, bet arī amatnieks, taisa vērpjamus ratiņus. Iegriežamies pie Gunāra Boltā, kurš arī ir amatnieks un gatavo baznīcām altārus. Un tajā dienā saimnieks bija priecīgs, jo viss siens bija zem jumta.

Zemnieku saimniecībā «Jaunzeme» Anusānu ģimene šodien priecājās, ka mājās ir atvesta ģimenes atvasīte. Pēteris labprāt mums izrādīja savas siltumnīcas un teica, ka pavasaros viņš pārdod dārzenus sēklas. Un kādas zemes aug viņu mājās!

Sutru pagasts

Braucam uz Annas Prikules zemnieku saimniecību, meliorācijas grāvis izplauts, iestādīta liepu aleja.

Apskatām Marijas Rusiņas sētu, šeit dzīvo trīs paaudzes un vecā māte, tā mīļi savu mazmeitiņu sauc par jauno saimnieci.

Daudz ziedu redzam pie Māra Grigaļa. Viņi ar sievu ir ierīkojuši mājas pagalmā interesantu atpūtas vietu.

Un projām braucot no Sutru pagasta, daudzi piesakās nākošgad startēt konkursā, jo gribas vēl šo to sakārtot.

Sutru pagasts var lepoties ar savu klubu, viņiem ir sava estrāde.

Rožkalnu pagasts

Pagasta priekšsēdētāja Astrīda Spuriņa ir padomājusi par to, lai mājās, kurās iegriežamies, tiktu atstāta piemiņas velte, un viņa dāvina saviem ļaudīm skaistas māla krūzes un vāzes.

Esam pie Rutas Norkārkles. Netālu no mājas atrodas ezers. Un šīs mājas pagrabam esot 250 gadi. Rutas tēvam ļoti patīcis visu taisīt pašam, viņš tāds kā mākslinieks bijis. Un fotouzņēmumos mēs saskatām viņa līdzību ar dzejnieku Imantu Ziedoni. Bet tagad tēva iesāktu turpina Ruta, viņa no Mālpils ir atgriezies tēva mājās un ir atbildīga par tām. Saimniecība ir liela, darāmā daudz.

Un pilnīgi jaunā vietā savu zemnieku saimniecību sākusi veidot Aija Lazdāne. Viņa smejas un stāsta, ka viņiem pašiem esot savs arhitekts — tas esot viņas vīrs. Pat tunelis ir uztaisīts starp māju un virtuvi, pagalmā vasaras duša. Tehnika šķūnī zem jumta. Būves nokrāsotas. Un atkal mums ir prieks par to, ka mūsu pusē ir tādi uzņēmīgi cilvēki.

Esam pie Staņislava Meicenieka, viņam lielas cerības uz dēlu, ka tas turpinās viņa iesāktu darbu, jo šai ģimenei ir skumjš stāsts par Sibīriju. Un atkal mēs redzam to, cik daudz var izdarīt cilvēks ar savām rokām un izdomu.

Upmalas pagasts

Esam pie Jāņa Vaivoda «Vana-gos», un meita Anna mums izrāda muzeju mājas bēniņos, kur ir gan

gulta, gan petrolejas lampas, gan trauki un zobeni saglabājušies no viņu dzimtas. Tā ir dziedātāju māja.

Saunas pagasts

Pagasta priekšsēdētāja Emilija Kokorīte rāda ciematu, kurā viena māja par otru ir labāk sakoptas. Iegriežamies arī Emilijas mājās, tur aug skaista dekoratīvā lazda un daudz puķu. Mēs brīnāmies, pa kuru laiku Emilija tiek galā ar visiem darbiem. Viņa kautrīgi saka, ka nekas jau pie viņas neesot, veidošot mūs pie sava pagasta zemnieka Jāņa Gribonika, kur mēs redzam skaistus rudzu, kviešu un miežu sējumus. Komisija iesaka Jānim startēt konkursā «Sējējs», bet viņš smeļ un saka, ka neesot tam gatavs.

Saunas pagastā ir saglabājušies pajū sabiedrība un mēs varam redzēt labus zālāju sēklu laukus, skaistus sējumus.

Un vēl gribas pastāstīt par to, ka Saunas pagastā katrā kapsētā ir uzbūvēta kapliņa.

Esam pie Pētera Skuteļa, saimnieks stāsta, ka siens esot jau saplauts.

Turku pagasts

Pagasta priekšsēdētājs Aivars Smelcers ved mūs uz zemnieku saimniecību pie brāļiem Silaviem. Smaga un mālaina zeme. Puīši ar rokas miglotāju ir nomiglojuši 10 ha graudaugu. Strādīgi. Un paliek mazliet skumji mums visiem par to, ka laukos ir smagi jāstrādā, bet mēs paši šoreiz nevaram palīdzēt strādīgajiem zemniekiem. Mēs aprunājamies, uzklaušām, un pēc laika esam projām. Bet viņi paliek savā lauku klusumā ar savu darbu un problēmām. Uz īsu brīdi esam iegājuši viens otra dzīvē. Lai pietiek spēka un izturības!

Tālāk ceļš mūs ved pie Paulīnas Lāckājas, tur jau ir vesels botāniskais dārzs, un katra puķe dārzā izceļas. Man šķiet, ka saimniece ar puķēm sarunājas un zina, kas un kurai labāk patīk.

Paulīne Lāce kopā ar dēliem Aivaru un Jāni audzē griķus, rudzus, kviešus. Viņiem ir interese nodarboties ar ekoloģisko lauksaimniecību. Lāces kundze mums rāda «Daugavas Vēstnesi», kurā ir rakstīti par to, ka viņas vecāku mājas ir godalgoto saimniecību skaitā un arī Ulmaņa laikos ir notikuši līdzīgi konkursi.

Jersikas pagasts

Pagasta priekšsēdētāja Maija Spūle kopā ar saviem pagasta ļaudīm ir cītīgi gatavojušies konkursam. Ceļmalās nogriezti krūmi, aplautas ceļmalas, ļoti daudz ir strādāts. Maija mums rāda arī albumu, kurā ir nofotografēti visi skatāmie objekti.

Skatām Pāvela Vucina, Līgita Caunes, Jura Jagžas mājas. Pa ceļam iebrāucam pie Annas Daugavvanagas un viņa mums izrāda pašauostas segas un galdautus, stelles viņai esot no 1934.gada.

Rožupes pagasts

Pagasta priekšsēdētājs Viktors Kūka un zemnieku konsultante Vilhelmine Vaivode priecājas, ka pagastā ir 4 graudu kaltes, 6 vietās zemnieki var remontēt tehniku. Pagastam ir gateris, kurš dotē komunālo saimniecību.

Mums rāda Ēvalda Vaivoda laukus un saimniecību. Ēvaldam graudi aug 128 hektāru platībā un ieceru ir ļoti daudz. Ēvalds saimnieko ar vērienu. Viņš daudz riskē un ļoti daudz strādā.

Jāņa Vaivoda sieva stāsta, ka bērņus radinot pie darba, un kā humoru izstāsta atgadījumu par savu dēlu, kurš sakot skolotājam, ka labāk ejot uz skolu nevis paliecot mājās. Un skolotāja mammai jautā, vai tad tiešām viņi bērņus mājās tā strādīnājot, ka viņi labprāt ejot uz skolu.

Vārkavas pagasts

Iebraucot pagasta centrā, ievērojam, ka šeit ir padomāts par to, ka zemnieki atbrauc ar zirgiem un ir vieta, kur var zirgus piesiet. Pagasta priekšsēdētājs Artūrs Štagars saka, ka tas neesot viņa nopelns, vēl no kolhoza laikiem. Un pārsteigti mēs esam par lielajiem rudzu tīrumiem Vārkavas pusē. Ļoti daudz ir strādāts: ceļi nogreiderēti, ceļmalas aplautas. Vārkavas pusē ir ļoti strādīgi cilvēki, saka Artūrs Štagars par savu pagastu. Apskatām Jāņa Mivre-nieka zemnieku saimniecību.

Pelēcu pagasts

Pagasta priekšsēdētāja amatā Jānis Podskočijs ir nesen, bet konkursam ir gatavojies pārdomāti. Viņš jau smeļ, ka šādi konkursi neesot sveši un rūpīgi izdomājis maršrutu, un redzam, ka izvītro no savām piezīmēm to, ko ir parādījis. Apskatām Ivara Kivriņa, Zentas Vaivodes un Andra Joņeva zemnieku saimniecības. Un Joņevu mājās mūs pacienā ar garšīgu avota ūdeni. Pārsteigumu mums sagādā Alberts Rusiņš ar savu sievu Inu, viņi mūs sagaida ar orķestri. Un vieta viņu mājai ir pasakaina, netālu ir ūdenskritums.

Aizkalnes pagasts

Vispirms jau tā ir Raiņa jaunu dienu zeme — Jasmuiža, tas ir kultūras centrs. Un cilvēkiem šajā pusē bez darba vēl ir vajadzīgs arī teātris. Šoreiz uz muzeju mēs negājām un netraucējām darbinieces, jo pasākumu šeit ir ļoti daudz.

Mums rāda Artūra Želva, Aloiza Zimeļa un Antona Anspoka sētas.

Pagastā darbojas agroserviss, kas daudziem zemniekiem ir liels atbalsts, tikai maksātspēja cilvēkiem ir zema, nav jau tās naudiņas.

Pēc nolikuma ir jāskata peldvieta un Pēteris Rožinskis mums to arī rāda, piebilstams, ka pāris dienas esot kārtojusi un vakuši kopā to, ko atstājot prelieši, atpūzdamies pie ezera.

Rušonas pagasts

Pagasta priekšsēdētājs Arvids Soldāns sagaida mūs uz pagasta dīmi ir cītīgi gatavojušies konkursam. Ceļmalās nogriezti krūmi, aplautas ceļmalas, ļoti daudz ir strādāts. Maija mums rāda arī albumu, kurā ir nofotografēti visi skatāmie objekti.

Esam pie Jāzepa Beča. Viņa saimniecība atrodas gleznainā vietā. Saimniekošana nav viegla, jo ir kalnains. Jāzeps nodarbojas ar ekoloģisko lauksaimniecību. Viss viņam ir sakārtots. Pat izkaptis ir novietotas nomalē zem jumta. Un pagalmā ir savdabīga mājiņa putniem.

Bet pie Ināras Kuzņecovas mēs redzam 11 krāsās lupīnu ziedam. Apskatām kartupeļu stādāmo māšīnu, kuru pārveidojis saimnieks Fjodors Kuzņecovs.

Veronikas Kalvānes mājas pagalmā auga baravikas. Saimniece rādīja arī krāsni, kur cep desas.

Preiļu pagasts

Pagastā iepriekš notika skate par labāko zemnieku saimniecību. Gatavojušies cītīgi skatei. Zinaīda

Vilcāne šoreiz izvēlējusies rādīt Jura Pastara un Jāņa Seiļa zemnieku saimniecības.

No individuālajām mājām apskatām Vladislava Beča māju, kura esot uztaisīta gada laikā. Māja sanem maksimumu vērtējumā, bet tālāk neizvirzām, jo citas mājas nav konkurētspējīgas tīri finan-siālajā jomā.

Silajāņu pagasts

Pagasta priekšsēdētāja Marija Trifonova mūs pārsteidz, parādot sava pagasta zemnieku saimniecības. Esam pie Antona Mežinska, viņa mājās mēs ieraugām kūlišu sējēju, tehnika atrodas zem jumta. Pie sētas vārtiem ir iestādīti ozoli. Saimniekam ir daudzas bišu saimes.

Strādīgus un darbīgus cilvēkus mēs sastopam «Salkšņos». Un viņu ģimenei ir skumjš dzīves stāsts par 1941.gadu, kad tiek aizvests projām Alberta tēvs un māte paliek ar trīs bērniem. Viņu mājās ir bijis ievietots arī sarkanais stūrtis, bet māte šajās mājās ar dēla ģimēni dzīvo šodien un neliedz savu padomu bērniem un mazbērniem.

Un cik skaisti šodien ziedēja pusdienziedes Jevģēnijas un Alberta Ušpeļu mājās. Mājas pagalmā vecie ozoli, arī jaunie ir iestādīti. Un pat tāds kā saujošanās laukums ierīkots.

Riebiņu pagasts

Pagājušā gada uzvarētājs konkurss «Sakoptākais pagasts» Latgales zonā. Pagasta priekšsēdētāja Anna Daugavvanaga nedaudz uztraukusies — nez kā ies šogad. Pagasta teritorijā atrodas visiem zināmā pajū sabiedrība «Turība», kuru vada Romualds Kavinskis. Priekšsēdētājs un vadītājs, kura skolu esam daudzi izgājuši. Neņem komentēt par citiem, bet par sevi varu teikt, ka esmu daudz ko mācījusies. Braucot pa pagasta teritoriju, iecirkņa priekšnieks Vol-demārs Adamovičs komentē par iesētajām šķirnēm. Redzam skaistus kviešu, miežu un kartupeļu laukus.

Esam pie Iveta un Kārļa Liepniekiem viņu zemnieku saimniecībā. Vīrus uzreiz interesē tehnika, kuru Kārlis parāda. Un Ivetai un Kārlim aug lieli paļīgi — viņu četras atvases.

Jau otro gadu skatām Elzas un Dzintara Liepiņu saimniecību. Un Elza jautā, kas viņai vēl būtu jāizdara, jo pašas acis pierodot pie visa.

Patīkami ir atrasties pie Irēnas Norkārkles un Dagnā Pastara. Mājas pagalmā ir baseins, pie kura aug nokarenā astilbe. Un pie viņiem mājās aug ogas, līdzīgas zilēm, zilais saulserdis.

Pagasta teritorijā ir 16 krucifiksi un pie viena no tiem mēs pieturam, kur sapulcējušās sieviņas piektdienas vakarā un dzied. Un tā atkal ir skaistā, jaukā un sirsnīgā Latgale!

Braucot pa pagastiem mēs bieži runājam par to, ka mūsu cilvēkiem ir jāceļ pašapziņa, jo tik daudz laba mums ir, reizēm paši to nenovērtējam.

Rudzātu pagasts

Alma Marcinkeviča, kura šobrīd aizvieto pagasta priekšsēdētāju, stāstīja, ka esot izsūtījusi «draudzīgo aicinājumu» aplaut ceļmalas, grāvmalas, bet reti kurš esot atsaucies.

Skatām Jāņa Vaivoda un Jāņa Reiņa zemnieku saimniecības, Pētera Giluča individuālo māju.

un sakoptākā sēta pagastā», kā arī un sakoptākā māja pilsētā»

Preiļu pilsēta

Nedaudz nenopietni pilsēta piegāja konkursam, varēja būt pārdomātāks maršruts. Jo ik pēc laika centos atgādināt, ka komisija nav redzējusi to, kas ir paredzēts nolikumā. Bet nu katrā ziņā pilsētā šogad bija rosība un konkursam gatavojās, par to liecināja zālāju applausana, darbi pilsētas parkā un estrādē.

Līvānu pilsēta

Pilsētai ir savs karogs, kurš iesvētīts pilsētas jubilejā un par godu konkursa dienā karogs bija uzvilkt. Pilsētas mērs Visvaldis Gercāns un viņa vietniece Renāte Šmukste visu bija pārdomājuši. Mums tika izsniegta pilsētas karte un maršruts ar apskatāmiem objektiem.

Mūsu vērtēšanai tika piedāvāti gan pašvaldības, gan valsts, gan privātie bērnu spēļu laukumi. Pilsētā daudz ir strādāts pie apzaļumošanas, iestādīti koki pie skolās, kur nākotnē ir doma veidot centra laukumu.

No individuālajām mājām komisijas locekļi balsojot izvēlējās Olgas un Jāņa Rāznes māju — kā sakoptāko pilsētā. Līvānu pilsētā ir raksturīgi dārza kanūni māju pagalmos. Un līvānieši ir lieli savas pilsētas patrioti.

Konkurss ir noslēdzies, esam vērtējuši un noteikuši uzvarētājus. Šogad pirmā vieta pagastu grupā **Riebiņu pagastam** — pagasta padomes priekšsēdētāja Anna Daugavvanaga. Otrā vieta — **Aizkaines pagastam** — pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis. Trešā vieta — **Jersikas pagastam** — pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle.

Konkursā starp pilsētām pirmā vieta — **Līvānu pilsētai** — pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns. Otrā vieta — **Preiļu pilsētai** — pilsētas domes priekšsēdētājs Oļegs Hļebnikovs.

Konkursam «Sakoptākais pagasts» Latgales novadam tiek izvirzīts **Aizkaines pagasts**. Konkursam «Sējējs» tiek izvirzīts **Jersikas pagasts** un **z/s «Vītoļi»** no Rožupes pagasta (īpašnieks Ēvalds Vaivods) un **z/s «Kalnaviņi»** no Riebiņu pagasta (īpašnieks Kārlis Liepnieks).

Redzētās individuālās mājas un zemnieku saimniecības grūti bija sadalīt vietās, jo katrai kaut kas savs un īpatnējs, tāpēc vienotības par sakoptākajām individuālajām mājām atzīt: **Annas Vaivodes** no Galēnu pagasta, **Paulīnas Lāčķājas** no Turku pagasta, **Dagņa Pastara** no Riebiņu pagasta, **Olgas un Jāņa Rāznes** no Līvāniem.

Par sakoptākajām zemnieku saimniecībām atzīt **z/s «Salenieki»** no Rožkalnu pagasta, **z/s «Jaundanciši»** no Rožkalnu pagasta, **z/s «Zelta Kalns»** no Rušonas pagasta, **z/s «Družāki»** no Sīļukalna pagasta, **z/s «Salkšņi»** no Silajāņu pagasta.

Uzvarētājus gaida pārsteiguma balvas noslēguma pasākumā. Ar mazākām vai lielākām emocijām konkurss ir noslēdzies. Un gribu pateikties visiem, kuri gatavojās un piedalījās konkursā. Priekšlikumi rajona padomei par redzēto un dzirdēto ir izteikti. Un prieks par to, ka lielākā daļa atzīst, ka ir vajadzība nedaudz sapurināties, jo kas tad cits darīs mūsu vietā, ja ne mēs paši.

Varbūt, ka nav tik svarīga iegūtā vieta, bet ieguvēji esam mēs visi. Lai mums visiem kopā izdodas savu rajonu darīt skaistāku!

Un noslēgumā gribu pateikties

maniem ceļabiedriem par izturību, jo būt vērtēšanas komisijā nebūt nav tik viegli.

Irēna Šaitere,
konkursa vērtēšanas
priekšsēdētāja, lauku attīstības
plānotāja

Latvijas Zemnieku savienības sponsorētajam konkursam «Sakoptākais Latvijas pagasts» 1995. gadā bija pieteikušies trīs mūsu rajona pārstāvi. Patikami, ka Latgales novadā uzvarēja un balvu mikroautobusu «Latvija» saņēma Riebiņu pagasts. Arī šogad LZS rīko šo konkursu, un skates organizāciju bija uzņēmusies rajona padome, kas papildus nolēma vērtēt arī pilsētas un individuālās sētas, zemnieku saimniecības. Konkursā piedalījās visi 19 pagasti, un vērtēšanas komisijai priekšā bija trīs grūtas darba nedēļas, jo visi dalībnieki bija nopietni gatavojušies un centušies. Sarunās ar pagastu priekšsēdētājiem izkristalizējās trīs galvenās atziņas:

- 1) vieni uzskatīja, ka ir bijis pārāk maz laika, lai nopietni sagatavotos skatei,
- 2) otri — ka jārada tas, kas ir ikdienā,
- 3) visi bija vienoti — tādām konkursam ir jābūt arī turpmāk, tas mobilizē, «sapurina» pagastus, tā iedzīvotājus. Kaimiņu pagasti, mājās ierauga tos labākos, sakoptākos un cenšas neatpalikt. Notiek ķēdes reakcija, līdz ar to skaistāks kļūst viss rajons. Tāpēc jau laikus vajadzētu sākt domāt par 1997. gada konkursu, tā nolikumu un norises laiku.

Šogad konkurss bija pārāk sasteigts, trīs pagastus dienā komisijai bija grūti izvērtēt, un arī pagasti nepaspēja parādīt visu, ko gribēja. Vadoties pēc šī gada vērtēšanas kritērijiem, priekšrocības bija tiem pagastiem, kur ir saglabājušās paju sabiedrības, agroservīsi. Tas uzreiz atsaucās uz sējumu kvalitāti, daudzumu, meliorācijas sistēmām. Pārsteidza Vārkavas pagasts ar saviem plašajiem rudzu laukiem.

Liela nozīme ir arī tam, vai pagastam ir sava komunālā saimniecība. Kur tā ir, uzreiz kārtībā atrodas arī notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, atkritumu izgāztuves, ūdensapgāde. Kā piemēru var minēt Galēnu pagastu, kur ir izveidots pašvaldības uzņēmums «Arājs», Rožupes, Aglonas pagastos. Visi pagasti sūdzas par naudas trūkumu komunālās saimniecības uzturēšanai, pieaug elektroenerģijas materiālu cenas. Lielai daļai nav speciālās tehnikas, labi, ja var sarunāt ar paju sabiedrībām, vai samaksāt privātajiem. Daudz kas ir bijis atkarīgs no bijušajiem kolhozu priekšniekiem, kādā stāvoklī nodota komunālā saimniecība, kā organizēta privatizācija.

Pieskaroties ūdensapgādei, galvenie novērotie trūkumi bija sanitāro zonu neievērošana (uzglabā tehniku, gana lopus). Paviljoni, aizsargzonas nav aizsargātas. Privatizējot dzīvojamās mājas, fermas, jaunie īpašnieki saņēma arī artēziskos urbumus. Daudziem izņemti sūkņi, urbuma galviņas valējas, iespējams pazemes ūdeņu piesārņojums visā pagastā. Tāpēc aicinu visus urbumu saimniekus veikt to hermetizāciju, nevajadzīgos iekonservēt, aizsist ar koka tapām vai aizmetināt, noslēgt paviljonus.

Lielākie novērotie postījumi ir bijušie kolhozu objekti — fermas, kaltes, darbnīcas utt. Noņemti jumti, logi, durvis, viss izdemolēts. Skumji kļūst visu to redzot. Gribas atgādināt jaunajiem īpašniekiem, ka viņiem būs jāveic šo objektu ga-

līgu nojaukšanu un rekultivāciju. Labi, ka ir saimnieki, kas nav jāvušies šai vispārējai tendencei, un tagad zemniekiem ir kur iztīrīt un izkaltēt graudus, saremontēt tehniku.

Viena lieta, kas ir sakārtota visos pagastos, tie ir kapi. Visur tie bija skaisti apkopti un aprūpēti.

Grūti bija izvērtēt individuālās mājas un zemnieku saimniecības. Bez konkursā startējošām pa ceļam redzējām daudz sētas, kas nepiedalījās vai atteicās piedalīties vietējās pagastu skates. Komisija ilgi diskutēja par vietu sadalījumu un beigās nonāca pie optimāla risinājuma — vērtēt pēc atsevišķiem mājas elementiem. Tā bezgala skaists un sakopts bija P.Lāčķājas dāldārzs Turkos. Cik daudz darba un enerģijas ieguldīts tā izveidē. Skaisti saglabāta, apkopta māja, pirts A.Vaivodei Galēnos. Jaunas, lielas, modernas, arhitektoniski interesanti veidotas D.Pastara, I.Beča un P.Giluča mājas. Un vispār visas mājas bija skaistas un sakoptas, nebija nevienas vienādas, katra ar kaut ko izcēlās.

Vērtējot zemnieku saimniecības, tās varētu sadalīt divās grupās. Vienas atrodas jau gadu desmitiem esošās, koptās vietās kā z/s «Salenieki», «Salkšņi». Īstu senās Latgales sētu varējām redzēt z/s «Družāki». Otrās bija Breša zemnieku, represēto, enerģisku mantinieku no jauna uzceltas vai atjaunotās mājas. Var vienīgi apbrīnot Jokstu saimniecību Aglonā, daudzās citās, cik daudz ir paveikts šajos gados. Prieks redzēt arī zemnieku saimniecības, kas nodarbojas ar videi draudzīgu saimniekošanu — ekoloģisko lauksaimniecību, ar lauku tūrismu.

Konkursā «Sakoptākā pilsēta» ar lielu pārsvaru uzvarēja Līvāni. Protams liela nozīme bija tam, ka pilsēta šogad atzīmēja savu 70. gadu, bet jāatzīst, ka Līvānu dome bija nopietnāk gatavojusies un ļoti daudz paveikusi pilsētas sakopšanai un labiekārtošanai. It sevišķi patika Gercāna kunga teiciens: «Ka pilsētas sakoptība sākas ar sabiedriskajām tualetēm».

Konkurss noslēdzies. Uzvarētāji, laureāti zināmi. Katrs, kas piedalījās, jūt gandarījumu par paveikto darbu. Kopš savu apkārtni, mājas vidi ne tikai konkursiem, bet priekš sevis, ikdienā, un šajos grūtajos pārejas laikos kļūst vieglāk paskatoties uz skaistumu un sakoptību sev apkār.

Ilmārs Ivdris,
DRVP Preiļu nodaļas vadītājs,
vērtēšanas komisijas loceklis

Man šī skola deva ļoti daudz, jo varēja uzskatāmi ieraudzīt — cik daudz var paveikt cilvēki, ja ilgi neprāto, nevainamā, bet dara. Dāra, neskatoties uz mūžīgo naudas trūkumu, valdības neizdarībām, sliktiem ceļiem un telefona sakariem, ja veido savu dzīvi, balstoties uz tēvu un māšu tradīcijām.

Šai braucienā nesastapām sliktus vai nodzērušos cilvēkus, toties tik daudz interesanta, skaista redzējām mūsu pilsētās, pagastos, mājās, kurās mūs aicināja ienākt, un arī tajās, kurām pabraucām garām. Var apbrīnot cilvēku radošo izdomu, gan laukus apstrādājot, gan mājas ceļot, gan apkārtni izdaiļojot un kopjot. Patikami, ka Līvānu pilsētā un vairāki pagasti paši rīko tādas skates, un, protams, rezultāti nav izpalikuši.

Priecājāties par tām vietām un mājām, kur tiek domāts par bērnu atpūtu, fizisko attīstību, «joku mājām» un šūpolēm. Arī par saimnieku dāsno sirdi Stabulniekos Anu-

sānu mājās, kaimiņbērnu bariņu mielojot savā zemeņu laukā. Pagastos arvien vairāk uzmanības velta svētvietu, kapu, krucifiksu sakopšanai, jauki koptas autobusu pieturas Galēnos, kapličas Līvānu, Saunas pagastu pusē u.c. Vaivodu mājas muzejs Vanagos un jaukā verandiņa Vucinu mājās; Daugavvanagu segas Jersikā, Silajāņu māmuļa pie savas muzejiskās mājas un tik daudz jauku jauniešu, jaunu ģimeņu darbā satvikušiem vaigiem. Lai Dievs viņiem visiem palīdz gan sienu saplaut, gan labu ražu un naudu sagaidīt, gan bērnu ieraudzīt laimīgus pasaulē nākam, un lai mums visiem izdodas savas mājas izveidot par Sirdsmājām — tādām, kādas izveidojusi Paukšņu dzimta Kalupes pusē Rožkalnu pagastā un Vaivodu dzimta Galēnos — ar ozoliem un liepām, ar koka blūķiem un akmeņiem galdiem, papardēm un puķēm.

Ne jau skatei, bet savam priekam jauku mednieku stūrīti iekārtojuši Upenieku puīši, rosās zemnieki, ceļot būves un apstrādājot laukus it visos pagastos, bet man palikušas prātā tās mājas, kur bez praktiskā pielietojuma saimnieki arī skaistumu dabā māk saredzēt un arī citiem parādīt. Tādās mājās kalna nogāzē dzīvo Beču ģimene Rušonas pagastā, jaukas sētas Gaigaliem Galēnos, Vuciniem un Jagžām Jersikā, Rusiņiem, Podskočiem Pelēcos, Rusiņiem un Grīgaļiem Sutros, Bečiem Preiļu pagastā, Norkārkliem Riebiņos, Neiceniekem Rožkalnos un Vaivodiem Vanagos.

Atmiņā palikusi Rusiņu pāra muzikālā sagaidīšana pie Pelēču dzirnavām, zemenes šķivjos un arī pušķos, Jāņu alus un siers, brīnumjaukās puķes pie Turku pagasta Lāčķājiem, Līvānos un Preiļos.

Un lai nepietrūkst tās dzīves sāls, bez kuras visi labumi ir nieks — laimes, kuras nekad nav par daudz. To es novēlu arī saviem līdzbraucējiem šai jaukā skatē!

M. Līvdāne

Vērojumi konkursā «Sakoptākais pagasts»: **SUTRI**. Ar cieņu izturas pret pasākumu. Parāda daudz. **ROŽKALNI**. Ir labi, bet nepārdomāti rāda. **TURKI**. Ja jau konkurss, tad vajadzētu tikai to labāko. **JERSIKA**. Stipri centās, jāsaka, ka ne bez rezultātiem. **PREILI**. Labāk nekā gaidījām. **PELĒČI**. Stipri labi pārdomāts, parādīts maksimāli. **AIZKALNE**. Viss labākais vienkopus. **RUŠONA**. Daba plus Rušona, kas ir tas ir. **RIEBIŅI**. Ko tu stipram padarīsi! **SILAJĀŅI**. Ja nebūtu tik kautrīgi rādīti, varēja būt vēl labāk.

Sakoptākā sēta Rožkalnu pagastā Lazdānu, īsta paraugsaimniecība, ražošanas objekti izskatīgi, iekļaujas kopējā skatā.

Norkārkle — daudz veco laiku nopelnu, jaunais viss ar gaumi. **Ušpelis** — ļoti nopietni izturas pret tehnikas glabāšanu. Viss liecina, ka gatavo savu saimniecību stabilu un skaistu.

Individuālā māja — visur jāsaka, viena ir skaistāka par otru, grūti salīdzināmas lietas, tāpēc arī komisija «veselīgi» pastrīdējās.

Preiļu pilsēta. Noteikti nebija tik slikti, kā to parādīja, ne visi nopietni attiecās pret objektu rādīšanu un maršruta izstrādi.

Līvānu pilsēta. Ja varētu «sakrustot» Preiļus un Līvānus, būtu pilsēta, kura tiešām ir skaista. Līvānu padarītais darbs derēs arī, lai to parādītu jebkuram ciemiņam.

Māris Liniņš,
Preiļu rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītājs

Devīņas dienas Preiļu rajona pašvaldības mikroautobuss zūrijas komisijas locekļus, kuru skaitā biju arī es, veda no viena pagasta uz citu. Bija dienas, kad apskatījām 3 pagastu teritorijas un tikai retu reizi viesojāmies vienā.

Katru dienu mēs satikām patikamus, darbīgus, laipnus mūsu novada ļaudis, kuri īpaši nesūdējās par sūro darba ikdienu un niecīgo peļņu, bet mīļi mūs aicināja apskatīt savas saimniecības sējumus, mājas apkārtni, jaunbūves. Gandrīz katrā lauku sētā krūzēs putoja «Jāņu» vai «Pēteru» alus, saimnieces mieloja ar sieru, pīrāgiem, un, protams, zemenēm. Šīs sezonas zemeņu laiks vēl ilgi mums visiem paliks atmiņā.

K.Ulmanis ir teicis: «Es ticu, ka mūsu zeme ir bagāta un sava rūpīgā arāja pūles atfildzinās simtkārtīgi, un ja arī mūsu zeme neslēpj sava klēpja dziļumus ne zeltu, ne sudrabu, tad to, ko daba mums nav devusi, mēs, latvieši, radīsim ar savu brīvā pilsoņa darbu un izturību.» Un, patiešām, neskatoties uz likumiem un lēmumiem, kas tiek pieņemti Saeimā un Ministru kabineta kuluāros, zemnieki pacietīgi nes uzlikto slodzi, cinās par lauku atdzimšanu, un tikai sastrādātās rokas ir vienīgais apliecinājums viņu darba smagumam un lielumam.

Patikami redzēt, ka daudzās mājās jau dzīvo triju paaudžu ģimenes, kur vecmāmiņas un vectētiņa padoms ir ļoti pamācošs un noderīgs mazbērnu audzināšanā, saimniekošanā.

Un paldies Dievam, ka šīnī laika periodā, kad gandrīz katru dienu lija, kaut kā sanāca tā, ka mēs pat īsti nebijām samirkuši. Vienīgi Upmalas pagasta lauku ceļos, pēc tikko nolijuša lietusa, nācās palīgā aicināt traktor, lai mūsu mikroautobuss varētu tālāk turpināt paredzēto maršrutu. Šajā rakstā es nepievērsos tuvāk redzētajam zemnieku saimniecībās, individuālajās mājās, bet kā pašvaldību darba koordinatoru, gribu pateikt vis-sirsnīgāko paldies visiem pagastu un domju priekšsēdētājiem, kuri tik īsā laika periodā veica ievērojamu darbu, organizējot gan bezdarbniekus, gan savas teritorijas pārējos iedzīvotājus pagasta sakopšanā.

Skaistākas kļuvušas ceļmalas, izplauti grāvji, iestādīts daudz puķu un košumkrūmu, izremontētas lielākā daļa pagastu ēku, iestāžu. Daži pagasti (Jersikas, Sutru, Preiļu, Sīļukalna) uzstādījuši robežzīmes, šis darbs veikts arī Līvānos.

Paldies visiem priekšsēdētājiem, kuri rūpīgi bija pārdomājuši braucēšanas maršrutus, iepriekš vērgi ielūkojušies konkursa nolikumā. Skate noslēgusies, bet mums — zūrijas komisijas locekļiem vēl darba pilnas rokas, jo priekšā apbalvošanas ceremonija — šī pasākuma organizēšana. Katrs no konkurssā mēs aizgājām ar savu vērtēšanas bagāžu, saviem iespaidiem un vēroto, jo ne velti tautā pastāv teiciens «uz gaumi jau brāļu nav», bet kopumā mēs visi esam ieguvēji, jo Preiļu rajons ir kļuvis sakoptāks, skaistāks un piecēšs ikvienu tālāku ciemiņu, kas šovasar to vēl apmeklēs.

Palieku pie domām, ka tāda veida konkursa nolikums rajona padomei ir jāpieņem jau rudenī, lai pašvaldības laikus varētu tam sagatavoties, kā arī no nolikuma būtu jāizņem atsevišķi punkti, proti, par «mednieku stūrīti», «policijas iecirkni». Atsevišķi jāvērtē būtu arī tie pagasti, kuros darbojas vēl paju sabiedrības, pretējā gadījumā zemes izmantošanas ziņā sacensība nav iespējama. Paldies visiem par atbalstu.

Aina Pastore,
zūrijas komisijas locekle,
rajona padomes pašvaldību darba koordinatore

Administratīvi teritoriālās reformas projekta koncepcijas Preiļu variants

Valsts iesāktā un pašvaldību neatbalstītā administratīvi teritoriālā reforma ir vairāk politisku strāvājumu veidots dokuments, bet mazāk dzīves nepieciešamības uzspiesta vajadzība. Viens risinājuma ceļš ir norādīts presē publicētajos materiālos un nodots it kā visas tautas apspriešanai. Jebkurā gadījumā šajā pārmaiņu procesā ir ieinteresētas tikai lielās politiskās partijas, jo tām ir jāatrisina uzdevums par ietekmes sfēru pārdali un vēlamu jau tuvākajās vēlēšanās. Otra ieinteresētā sociālā grupa ir pilsētu un pašvaldību pārstāvji, kuriem ir nepieciešams atrisināt savu teritoriju funkcionālās uzturēšanas un attīstības jautājumus. Šīs pašvaldības vēlas reformu izmantot savu utilitāro mērķu sasniegšanai, aizmirstot par nomalē jau pirmajās stundās pēc municipalitāšu izveidošanas. Piedāvātās koncepcijas projekts paredz atrisināt šo šauri orientēto grupu intereses un nav domāts visaptverošu valsts un pašvaldību pārvaldes procesa reformas īstenošanai, tāpēc tā pieņemšana ir atkarīga no politiku interesēm, kuras bieži vien veidojas un realizējas neatkarīgi no sabiedrības izvirzītajiem mērķiem un vajadzībām.

Pamatnostādnes

1. **POLITISKAIS PAMATAKUMS.** Valsts galvenajos konstitucionālajos likumos ir jānosaka, tie ir jāpārpildina ar normām, kurās atklājas pašvaldību juridiskās tiesības, uzbuve, nodokļu sistēmas un pienākumu pamatprincipi. Valsts Satversmi ir jāpapildina ar sadaļu, kurā dota pašvaldības definīcija.

2. **SISTĒMAS PROJEKTS.** Teritoriālās pietiekamības indikatoriem ir jāizmanto pašvaldību kvalitatīvo rādītāju bloki, bet kvantitatīvajiem ir palīgindikatoru loma.

3. **PROJEKTA DALĪBNIEKI.** Pilsoniskās līdzdalības un subsidiaritātes principu ieviešanas nodrošinājums, iesaistot visos administratīvi teritoriālās reformas etapos sabiedrības grupas, visu līmeņu politiskus un izpildstrukturāras. Pašvaldību reforma nav atdalāma no Valsts pārvaldes decentralizācijas.

4. **SISTĒMAS FUNKCIJAS.** Resursu un iespēju koncentrācijas realizēšanai nav nepieciešama teritoriālo vienību (pašvaldību) fiziska apvienošana, bet ir jārealizē funkcionālās pietiekamības kolektīvas realizācijas garā, kurš tiek iegūts likumdošanas veidā.

5. **MŪSU MĒRKĪS.** Katras konkrētas pašvaldības funkcionēšanas izdevumiem ir jābūt optimāliem, harmonizētiem, pietiekamiem un līdzsvarotiem ar tiem mērķiem, ko izvirza katrai konkrētai pašvaldībai to veidojošās sabiedrības sociālās grupas un indivīdi. Likumdošana šajā jomā ir jānodrošina ar īpatnējām administratīvi teritoriālo reformu atšķirībām no citiem juridiskiem aktiem ir saistīta ar lielu skaitu tiesisko subjektu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā. Tāpēc vajag izvirzīt tādus pamatprincipus, kurus pieņem visas iesaistītās sociālās grupas, tos principus, par kuriem var kopīgi vienoties; šādi principi vispār netika piedāvāti, tāpēc mēs to izdarījām pašā raksta sākumā. Uzskatām, ka koncepcija principā nevar sludināt jau it kā paredzamu rezultātu. Koncepcijai ir jāpasludina ceļš, kustības manifestācijas aktam un mērķis, kurā vajag sasniegt, bet pašvaldību skaita samazināšana ir galīgā rezultāta pasludināšana, ne galapietura; nav izslēgts, ka pašvaldību skaits var arī palielināties. Mēs nedomājam, ka šodien visā valstī var atrasties cilvēks, kurš varētu prognozēt galarezultātu. Ir vajadzīga koncepcija, kura ievada procesu galarezultātam atklājoties jau konkrētā likumu veidā un valsts virzības sociālekonomisko kvalitatīvo indikatoru novērtēšanas rezultātā. Šādas koncepcijas radīšana iespējama, ja bez jau minētajiem pamatprincipiem mēs sekojam šādiem lozungiem:

— no statikas uz dinamiku,
— no kvantitatīvo indikatoru uz kvalitātes indikatoriem,
— no diktāta uz subsidiaritāti, līdzdalību,

— no individualisma uz funkcionālo kopdarbību.

Arī atsaucoties uz citu valstu pieredzi, ir jāatzīmē visās valstīs novērojama tendence decentralizēties un nodot valsts pārvaldes funkcijas reģionālajām pašvaldībām. Valsts centralizāciju uzskata par «aukstā kara» reliktu, bet ar decentralizācijas procesiem sastopas visas attīstītās valsts, ieskaitot arī ASV, kuras spilgtākā iezīme bija Vermonas štata atdalīšanās no ASV.

Kādu mēs iedomājamies administratīvi teritoriālās reformas koncepciju? Šai koncepcijai ir jāsaturs trīs daļas: pirmkārt, funkcionālo daļu jeb administratīvi teritoriālās reformas procesa tiesisko aprakstu, nezinot galarezultātu ir jāapraksta ceļš kādu mēs iesim, lai sasniegtu mūsu mērķi teritoriālo pietiekamību. Otrkārt: ir jāparedz sadaļa, kurā tiek noteikts sabiedrisko grupu līdzdalības process un līdzdalības garantijas visos jaunās struktūras projektēšanas etapos, ir jāuzraksta uzklaušanās - līdzdalības juridiskais mehānisms. Treškārt, ir jānosaka valsts pārvaldes kopējās decentralizācijas mehānisms un juridiski jānoformē tās etapi un gaita. Droši vien svarīgākais ir jautājums par indikatoriem, kuri nosaka, kad pašvaldības ir apvienojamas vai tām ir iespējams eksistēt pašreizējos apstākļos. Izvirzītā teze par noteiktu iedzīvotāju skaitu pašvaldībā nevar būt par galveno indikatoru, jo apvienojot 5000 mazizglītoju pilsoņu, mēs neieņemam pašvaldību, kura varēs piesaistīt investīcijas. Pēc mūsu domām teritorijas indikatoriem jānodrošina to kvantitatīvajiem rādītājiem, bet jānosaka kvalitatīvie teritorijas pietiekamības indikatoru. Mēs piedāvājam sekojošu indikatoru veidus, jo iedzīvotāju skaits ir nepietiekams, dažkārt arī aplams, tas nenorāda visas apvienošanās nianšes, ievērojami mainot gaidāmo rezultātu. Mūsu piedāvātie teritorijas pietiekamības un pašvaldību apvienošanās indikatoru:

1. **Sasniedzamības rādītājs.** Vai 40 minūšu laikā 75% attiecīgās apdzīvotās vietas iedzīvotāji var sasniegt apdzīvotās vietas centru?

2. **Pārveidojot teritorijas pašvaldību formai ir jābūt izometriskai, samazinot pārvietošanās attālumus un ārejo perimetru līdz minimāliem rādītājiem.**

3. **Iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību ir jāsamazina vismaz 5% visā jaunveidojamā municipalitātē, tādējādi nodrošinot investoru interesi par pašvaldību.**

4. **Darbspējīgo iedzīvotāju īpatsvaram jaunveidojamā teritorijā ir jāpārsniedz 50% lielumu, lai pašvaldība spētu sevi uzturēt.**

5. **Jaunveidojamās pašvaldības konsolidētajiem pašu ienākumiem ir jābūt robežās no 75-80% no kopējiem izdevumiem.**

6. **Visi jaunveidojamās pašvaldības infrastruktūras objekti atrodas darba kārtībā un ir pieejami pašvaldībai.**

7. **Jaunveidojamai pašvaldībai ir noteiktas stāvokļa verificācijas metodes un attiecīgie indikatīvie pašvaldības visas teritorijas likumdošanas normatīvi, kā arī izstrādāta līdzdalības — uzklaušanās sistēma.**

Tikai tādos gadījumos, ja tiek ievēroti šie jaunveidojamās pašvaldības kvalitatīvie indikatīvie jaunveidojamā pašvaldība būs dzīvotspējīga neatkarīgi no iedzīvotāju skaita un citiem kvantitatīvajiem parametriem.

Tādējādi ievērojot visas iepriekš izteiktās domas un pieņemamo laikrakstos publicēto «Administratīvi teritoriālās reformas koncepciju», mēs varam (pilnībā atsakoties no nevajadzīgām un pārmērīgi pašām stāvokļa konstatācijas nodaļām) uzrakstīt pilnīgi savādākā veidā. Galvenās grūtības ir tās: vai mūsu politiskā vadība un partijas vēlas redzēt profesionālu reformas koncepciju, jeb partijas risina elektorāta, varas un ietekmes zonu pārdales jautājumus. Pēdējais pieņemams iespējams, ka

ir pareizākais un tāpēc jebkuras jaunas vai savādākas idejas apspriešana jau pašos tās pirmsākumos ir neauglīga un nerezultatīva.

Pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas koncepcija

Preiļos, 1996. gada jūlijā.

1. Pašvaldību administratīvi teritoriālo reformu (ATR) ir jāveido balstoties uz starptautiskajiem pašvaldību tiesību regulējošiem aktiem, pašvaldību darbību regulējošām hartām, starptautiskajām rekomendācijām un pašreizējās valsts pārvaldes reformu rezultātā iegūtās pieredzes.

2. Koncepcija ievirza ATR gaitu, tā nenosaka reformas gaitu un galīgos tās realizācijas termiņus. Koncepcijas izstrādāšana ir viens no valsts pārvaldes reformu etapiem, koncepciju var un vajag papildināt tās realizācijas gaitā.

Iss situācijas apraksts

3. Latvijas valsts pārvalde atrodas pārejas posmā no centralizētas pārvaldes sistēmas uz demokrātisku, decentralizētu un tiesisku valsti. Šī procesa galvenā iezīme ir iepriekšējo un pašreizējo varas sistēmu kļūdainie, neprecīzie un neprofesionālie lēmumi, kuri labojami tikai ilgstošas attīstības gaitā reformējot visas valsts pārvaldi un pašvaldību administratīvi teritoriālo pārvaldi, ievērojot demokrātiskas sabiedrības tiesiskās normas un katra pilsoņa cilvēktiesību pamatprincipus.

Pašvaldību ATR mērķi

4. Pašvaldību ATR galvenie mērķi: — veidot iespējas pašvaldībām būt rīcībspējīgām, pastāvīgām, kuras var kvalitatīvi un ar optimālu līdzekļu patēriņu pildīt pašvaldību funkcijas atbilstoši iedzīvotāju grupu izvirzītajiem mērķiem.

— nodrošināt visas valsts pārvaldes decentralizācijas procesa attīstību un palielināt vietējo pašvaldību lomu,

— nodrošināt pašvaldības politikai iespējas realizēt savas programmas, nodrošināt sabiedrības kontroli pār ievēlētajiem deputātiem, tajā pat laikā izveidojot tiesisko aktu sistēmu, kura nodrošina uzticību zaudējošo deputātu atsaukšanu un politiku piesaistīšanu konkrētai teritoriālai vienībai,

— izstrādāt mehānismu kā samazināt un novērst atšķirības pašvaldību ienākumos un palielināt pašvaldību pašfinansēšanās iespējas,

— likumā noteiktajā kārtībā nodrošināt pašvaldību praktiskās iespējas administrēt pašvaldībās iekasējamus nodokļus un noteikt to likmes, veidot finansu resursus pietiekami, lai nodrošinātu pašvaldību pienākumus un funkcijas.

— veidot pašvaldības, kuras nodrošina teritoriju attīstību, rada vidi investīciju piesaistēm un var aktivizēt uzņēmējdarbības attīstību,

— nodrošināt to pašvaldību teritoriju izmaiņas, kuras ir kultūrvēsturiski saistītas vai iepriekšējo reformu rezultātā mākslīgi apvienotas atbilstoši sabiedrisko grupu pieprasījumiem,

— garantēt pašvaldību darbības nepārtrauktību un pēctecību.

Pašvaldību ATR realizēšanas pamatprincipi

5. **POLITISKAIS PAMATAKUMS.** Valsts galvenajos konstitucionālajos likumos ir jānosaka (tie ir jāpārpildina) ar normām, kurās atklājas pašvaldību juridiskās tiesības, uzbuve, nodokļu sistēmas un pienākumu pamatprincipi. Valsts Satversmi ir jāpapildina ar sadaļu, kurā dota pašvaldības definīcija.

6. **SISTĒMAS PROJEKTS.** Teritoriālās pietiekamības indikatoriem ir jāizmanto pašvaldību kvalitatīvo rādītāju bloki, bet kvantitatīvajiem ir palīgindikatoru loma.

7. **PROJEKTA DALĪBNIEKI.** Pilsoniskās līdzdalības un subsidiaritātes principu ieviešanas nodrošinājums, iesaistot visos administratīvi teritoriālās reformas etapos sabiedrības grupas, visu līmeņu politiskus un izpildstrukturāras. Pašvaldību reforma nav atdalāma no Valsts pārvaldes decentralizācijas.

8. **SISTĒMAS FUNKCIJAS.** Resursu un iespēju koncentrācijas reali-

zēšanai nav nepieciešama teritoriālo vienību (pašvaldību) fiziska apvienošana, bet ir jārealizē funkcionālās pietiekamības kolektīvas realizācijas garā, kurš tiek iegūts likumdošanas veidā.

9. **MŪSU MĒRKĪS.** Katras konkrētas pašvaldības funkcionēšanas izdevumiem ir jābūt optimāliem, harmonizētiem, pietiekamiem un līdzsvarotiem ar tiem mērķiem, ko izvirza katrai konkrētai pašvaldībai to veidojošās sabiedrības sociālās grupas un indivīdi.

10. Pašvaldību ATR tiek realizēta iesaistot visas pašvaldības, to politiskās un izpildvaras, visos reformas sagatavošanas, izstrādāšanas un informācijas apstrādes etapos, radoši izmantojot uzkrāto pieredzi Latvijas Republikā.

11. ATR tiek realizēti kompleksi kā valsts pārvaldes reformas sastāvdaļa, vienlaicīgi nostiprinot pašvaldību funkcionēšanas spējas.

12. Valsts atsākās no ekonomiskā un finansiālā diktāta pašvaldību reformas etapos, radot vienādas iespējas pašvaldībām.

13. ATR koncepcija darbojas tikai kopā ar vienlaicīgi ar likumiem:

«Par pašvaldību administratīvi teritoriālo reformu»,
«Par valsts pārvaldes un ministriju izvietojuma teritoriālo reformu»,
«Par municipalitāšu attīstību»,
«Par pašvaldībām» (jaunā redakcijā).

14. Vietējās pašvaldības administratīvā teritorija ir nosaukums tiek veidots, balstoties uz iedzīvotāju un to sabiedrisko grupu izteiktajām vēlmēm.

15. Visu līmeņu pašvaldības politikas ievēlētājiem iedzīvotājiem vienlīdzīgās, proporcionālās un teritoriāli orientētās vēlēšanās.

16. Pašvaldību funkcijas ir noteiktas sekojošos likumos:

«Par pašvaldību administratīvi teritoriālo reformu»,
«Par valsts pārvaldes un ministriju izvietojuma teritoriālo reformu»,
«Par municipalitāšu attīstību»,
«Par pašvaldībām» (jaunā redakcijā).

17. Funkciju izpildei ar likumu tiek noteikti pietiekoši ienākumu avoti, kurus veido pašvaldību administrēti nodokļi un citi ienākumi. Valsts un pašvaldību ienākumu savstarpējā sadale tiek noteikta ar likumu, balstoties uz subsidiaritātes principiem.

Vietējo pašvaldību administratīvās teritorijas veidošanas galvenie kritēriji

18. Jaunveidojamās pašvaldības kvalitatīviem indikatoriem jānodrošina pašvaldības dzīvotspēja neatkarīgi no iedzīvotāju skaita un citiem kvantitatīvajiem parametriem.

1. **Sasniedzamības rādītājs.** Vai 40 minūšu laikā 75% attiecīgās apdzīvotās vietas iedzīvotāji var sasniegt apdzīvotās vietas centru?

2. **Pārveidojot teritorijas pašvaldību formai ir jābūt izometriskai samazinot pārvietošanās attālumus un ārejo perimetru līdz minimāliem rādītājiem.**

3. **Iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību ir jāsamazina vismaz 5% visā jaunveidojamā municipalitātē, tādējādi nodrošinot investoru interesi par pašvaldību.**

4. **Darbspējīgo iedzīvotāju īpatsvaram jaunveidojamā teritorijā ir jāpārsniedz 50% lielumu, lai pašvaldība spētu sevi uzturēt.**

5. **Jaunveidojamās pašvaldības konsolidētajiem pašu ienākumiem ir jābūt robežās no 75-80% no kopējiem izdevumiem.**

6. **Visi jaunveidojamās pašvaldības infrastruktūras objekti atrodas darba kārtībā un ir pieejami pašvaldībai.**

7. **Jaunveidojamai pašvaldībai ir noteiktas stāvokļa verificācijas metodes un attiecīgie indikatīvie pašvaldības visas teritorijas likumdošanas normatīvi, kā arī izstrādāta līdzdalības — uzklaušanās sistēma.**

19. Visu pārējo līmeņu pašvaldību organizāciju un reorganizāciju nosaka valsts likumdošanas aktu pilsoņu tiesību un demokrātisko normu kritēriji, kuri ir apkopoti vienotā likumdošanas paketē «Par valsts un pašvaldību reformām».

Plānotie lielākie kultūras pasākumi augustā

◆ **Silajāni** — 24. augustā «Jaunības svētki», pa sestdienām — diskotēkas.

◆ **Jersika** — 17. augustā balle, spēle grupa «Dolārs» no Daugavpils rajona.

◆ **Peļēti** — 3. augustā balle spēle, grupa «AZ» no Viļāniem,

10. augustā balle, spēle grupa «Aija» no Rēzeknes,

17. augustā balle, spēle grupa «Brāļi» no Varakļāniem,

24. augustā balle, spēle grupa «Vējš» no Varakļāniem,

31. augustā nakts balle, grupa «Pie kamīna...».

◆ **Līvāni** — pa sestdienām atpūtas pasākumi, diskotēkas jauniešiem.

◆ **Preiļu rajona KN** — Rožupes pagasta estrādē «Kāzu muzikantu saiets» 18. augustā,

29. augustā «Emburgas zēni» kopā ar Ilmāru Dzeni.

◆ **Aizkalne** — pa piektdienām jauniešiem atpūtas pasākumi.

◆ **Sutri** — 4., 9., 25. augustā diskotēkas jauniešiem,

17. augustā atpūtas pasākumi — balle,

30. augustā «Skolā iešu arī es», pēcpusdienu bērniem.

◆ **Sīlukalns** — 10. augustā dejas, spēle grupa «Velves»,

17. augustā dejas spēle grupa «P+A», deju grupa «Kabare»,

24. augustā spēle V.I.A. no Cesvaines,

30. augustā dejas spēle grupa «Staburags» no Jēkabpils.

◆ **Stabulnieki** — 3. augustā balli spēle Ēriks Gruzmiņš no Jēkabpils,

10. augustā balli spēle grupa «Vējš» no Rēzeknes,

17. augustā balli spēle «Kokmuižas muzikanti» no Valmieras,

24. augustā balli spēle grupa «Aija» no Rēzeknes.

◆ **Rušonā** — pa sestdienām — diskotēkas.

◆ **Rožkalni** — 3. augustā «Jauno ģimeņu vakars»,

10. augustā balli spēle Romualds Kairāns.

◆ **Rožupe** — 10. augustā diskotēka,

18. augustā «Kāzu muzikantu saiets».

◆ **Liči** — 10. augustā «Parlaments» koncerts un balle,

23. augustā balli spēle «Četri+».

Sestdienās — diskotēkas.

◆ **Aglona** — pa piektdienām — diskotēkas.

Rajona padomes finansētie pasākumi jūlijā

Kultūras pasākumi

1. Kultūras namu, centru vadītāju pieredzes apmaiņas brauciens uz Čehiju — Ls 125.

2. Vārkavas novada folkloras svētki Upmalas pagastā — Ls 50.

3. Deju kolektīvu vadītāju seminārs Valmierā — Ls 90.

Pieaugušo sporta pasākumi

1. Vieglatlētika Ls 264.

2. Sportistu stipendijas Ls 300.

3. Lauku sporta spēles Ls 525,50.

Rajona galvenās bibliotēkas pasākumi

1. Republikāniskā novadpētniecības konference — Ls 400.

Skolu jaunatnes sporta pasākumi

Vieglatlētika Ls 350.

Futbols Ls 500.

Galda teniss Ls 50.

Preiļu rajona padome
Preiļos, Raiņa bulvārī 19
Darba grupa izdevuma sagatavošanai

Valentīna BRICE, tel. 22237
Irēna ŠAITERE, tel. 22235
Velta BEČA, tel. 21341